

Nuuksion kansallispuiston kävijät 2010

Jyrhämä, Jarkko

Laurea-ammattikorkeakoulu
Laurea Leppävaara

Nuksion kansallispuiston kävijät 2010

Jarkko Jyrhämä
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2010

Jarkko Jyrhämä

Nuuksion kansallispuiston kävijät 2010

Vuosi 2010 Sivumäärä 85

Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää Nuuksion kansallispuiston kävijöiden käsityksiä alueesta ja sen palvelukyvystä. Tutkimus tehtiin yhteistyössä Metsähallituksen kanssa, jota kiinnostaa alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kävijätyytyväisyys. Tutkimuksen tuloksia käytetään hyväksi alueen hoidon ja käytön suunnittelussa. Nuuksion kansallispuiston nykyinen hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2006.

Tutkimuksen viitekehityksessä selvitettiin kansallispuistojen virkistyskäyttöä sekä kävijätutkimusten lähtökohtia ja ideoita. Vuonna 1994 perustettu Nuuksion kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomen läänissä, Uudellamaalla. Kansallispuiston pinta-ala on 45 km². Nuuksion kansallispuiston sijaintikunnat ovat Vihti, Espoo ja Kirkkonummi. Suurin osa kävijöistä tulee kuitenkin Helsingistä tai Espoosta. Tähän tutkimukseen osallistuneista kävijöistä 74 % tuli näistä kahdesta kaupungista.

Tutkimus tehtiin survey-tutkimuksena siten, että joukko haastattelijoita oli vastassa kansallispuistosta palaavia ja antoi heidän vastattavakseen kyselylomakkeen. Aineistoa kerättiin noin vuoden ajan kevästä 2009 kevääseen 2010. Kävijöitä tavoitettiin 559, joista miehiä oli 52 % ja naisia 48 %.

Vastaajista 81 % oli päiväkävijöitä. Eniten vierailtiin Haukkalammella ja Kattilassa. Vastaajien keski-ikä oli noin 38 vuotta. Ulkomaalaisten osuus oli 8 %. Päiväkävijät viipyvät alueella keskimäärin kolme ja puoli tuntia ja yöpyjät vajaan kaksi vuorokautta. 70 % vastaajista ilmoitti saapuneensa alueelle 2-5 hengen seurueessa. Tärkeimpiä syitä alueelle saapumiseen olivat luonnon kokeminen, maisemat ja rentoutuminen. Myös melusta ja saasteista pois pääseminen oli vastaajille tärkeä syy saapumiseen. Suosituimmat harrasteet kansallispuiston alueella olivat kävely, retkeily ja eväsretkeily.

Kävijöiden odotukset täyttyivät parhaiten luonnonympäristön osalta. Palveluiden kohdalla oltiin tyytyväisimpiä pysäköintipaikkoihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Eniten kehitettävää olisi yrittäjien tuottamissa palveluissa. Kokonaisuudessaan palveluiden määrään ja laatuun oltiin melko tyytyväisiä.

Saadut tulokset tarjoavat mahdollisuuden vertailla Nuuksion kansallispuistossa kävijöiden käsityksiä muissa kansallispuistoissa vieraileviin, sillä Metsähallitus kerää säännöllisesti aineistoa kansallispuistojen käyttäjistä. Samoin tuloksia voidaan verrata Nuuksiosta aiemmin tehtyyn kävijätutkimukseen. Tulokset auttavat tunnistamaan tärkeimmät kehittämiskohteet alueen hoitoa ja käyttöä suunniteltaessa.

Asiasanat kävijätutkimus, survey, Nuuksion kansallispuisto, Metsähallitus

Jarkko Jyrhämä

Visitor survey in Nuuksio National Park

Year	2010	Pages	85
------	------	-------	----

The purpose of this study was to determine Nuuksio national park visitors' conceptions of the area and its serviceability. The study was made in cooperation with Metsähallitus, which is interested in the area's visitor structure, hobbies of the visitors, time and location plan of area usage and visitor satisfaction. The results of this study are utilized in area maintenance and land-use planning. The management and land-use plan for Nuuksio natural park were devised in 2006.

The scope of this study was recreational usage of natural parks in Finland and visitor survey principles and ideas. The Nuuksio natural park, founded in 1994, is located in Southern Finland province, in Uusimaa. It covers 45 sq. km and stretches over the municipalities of Vihti, Espoo and Kirkkonummi. The majority of visitors come from Helsinki and Espoo. 74% of the visitors who participated in this survey came from these two towns.

This study was implemented as a survey where a group of interviewers distributed survey forms to visitors returning from the national park. Material for the survey was collected for a period of approximately one year, from Spring 2009 until Spring 2010. The number of interviewed people was 559, of which men 52 per cent and women 48 per cent.

81% of the respondents were daytime visitors. The most visited areas of the national park were Haukkalampi and Kattila. The average age of the respondents was 38 years. There were 8% foreign visitors. The daytime visitors spent three and half hours on average in the area, and overnight visitors spent two days in the area. 70% of the respondents had come to the area in a party of 2 to 5 people. The most important reasons for the visit were experiencing nature, scenery and relaxation. Also the absence of noise and air pollution was an important reason for the visit. The most popular recreational activities in the natural park were walking, trekking and camping.

Visitor expectations were best fulfilled by a natural environment. The most satisfactory services were parking spaces, campfires and open turf huts. The area requiring most development was the services provided by companies. Overall the number of services and their quality was somewhat satisfactory.

The results provide a comparison of the Nuuksio natural park visitors' conceptions to those of the other natural parks since Metsähallitus collects regularly material from natural park visitors. The results can also be compared to the earlier visitor survey of Nuuksio. They help identify the most important areas requiring development in area management and land-use planning.

Key words Nuuksio, National Park, visitor survey

Sisälllys

1	Johdanto	6
1.1	Työn tausta ja tavoitteet	6
1.2	Työn rakenne ja rajaus	7
2	Kansallispuistojen virkistyskäyttö	7
2.1	Luonnon merkitys ihmiselle.....	7
2.2	Kansallispuisto	8
2.3	Nuuksion kansallispuisto	9
3	Kävijätutkimukset kehittämisen välineenä	13
3.1	Kävijätutkimusten tarkoitus	13
3.2	Kävijäseurannan menetelmä	15
4	Tutkimuksen kulku	18
4.1	Tutkimuskysymykset	18
4.2	Aineistonhankinta	19
4.3	Kyselylomake	20
4.4	Tiedonkeruu.....	21
4.5	Analysointimenetelmät.....	22
4.6	Tutkimuksen asetelma	22
4.7	Tutkimuksen luotettavuus	23
4.7.1	Reliabiliteetti	24
4.7.2	Validiteetti.....	24
5	Tulokset	26
5.1	Kävijärakenne.....	26
5.1.1	Kävijöiden perustiedot	26
5.1.2	Kävijöiden seuruetiedot	29
5.2	Kävijöiden käsityksiä ja kokemuksia Nuuksion kansallispuistosta	30
5.2.1	Kohteen tärkeys.....	30
5.2.2	Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset.....	31
5.2.3	Käyntien alueellinen jakautuminen.....	35
5.2.4	Käynnin kesto ja toistuvuus	36
5.2.5	Saapuminen alueelle	41
5.2.6	Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset.....	44

5.3	Kävijätyytyväisyys.....	50
5.3.1	Käynnin tarkoitus	50
5.3.2	Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta	51
5.3.3	Kävijöiden odotusten toteutuminen	55
5.3.4	Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät	56
5.3.5	Kävijätyytyväisyysindeksi.....	58
5.4	Vapaamuotoiset ajatukset - kehittämisehdotuksia, valituksia, kehuja	58
6	Yhteenveto ja vertailua aiempiin tutkimuksiin	59
6.1	Yhteenveto.....	59
6.2	Vertailu aiempiin tutkimuksiin	61
6.3	Nuksion kansallispuiston tulevaisuuden haasteita	64
6.4	Jatkotutkimusehdotuksia ja kehittämishaasteita	66
	Lähteet	68
	Kuvat, kuviot ja taulukot	70
	Liite 1. Kyselylomake.....	72
	Liite 2. Nuksion kansallispuiston kävijätutkimuksen 2009-2010 otantakehikko...	76
	Liite 3. Aineiston keruuajataulu (toteutunut).....	77
	Liite 4. Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet.....	79
	Liite 5. Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin	81

1 Johdanto

1.1 Työn tausta ja tavoitteet

Pääkaupunkiseudun välittömässä läheisyydessä on Nuuksion kansallispuisto, joka 45 km²:n suuruisena ja luonnoltaan monimuotoisena tarjoaa erinomaiset virkistysmahdollisuudet niin pääkaupunkiseudun asukkaille kuin kauempaakin tuleville. Erityisesti sen sijainti metropolialueen tuntumassa tekee siitä suosituksen ulkoilu- ja retkeilykohteen. Kansallispuistoon voi tehdä päiväretkiä tai jäädä teltailemaan pidemmäksikin ajaksi. Metsähallitus alueen omistajana ja ylläpitäjänä on erityisen kiinnostunut Nuuksiossa retkeilevistä ja päätti toteuttaa kansallispuiston kävijätutkimuksen, jonka tavoitteena oli saada selville alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen ja ajallinen jakautuminen sekä kävijätyytyväisyys.

Tarvetta uuden kävijätutkimuksen tekemiseen oli, sillä edellisistä selvityksistä vuosi- vuosi 1996 ja 2001 on jo aikaa. Saatua ajankohtaista tietoa käytetään hoito- ja käyttösuunnitelman päivittämiseen kävijöiden ilmaisemien tarpeiden pohjalta. Nuuksion kansallispuiston nykyinen hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu vuonna 2006.

Kansallispuistot ovat merkittäviä luonnonalueita, joiden tarkoitus on palvella ihmisten virkistäytymistä ja tarjota mahdollisuuksia hakeutua mahdollisimman koskemattoman luonnon pariin. Suomessa Metsähallitus ylläpitää yhteensä 35 kansallispuistoa. Metsähallitus on valtion virasto ja onkin luonnollista, että valtio on hankkinut omistukseensa merkittäviä maa-alueita, joiden luontoarvojen säilymisestä on haluttu varmistua, sillä yksityisen maanomistuksen osalta ei voida olla varmoja maa-alueiden käytöstä ja kehittämisestä. Tämän vuoksi tärkeäksi koettuja alueita on haluttu suojella valtion maanomistuksen turvin. Metsähallituksen tehtävänä on suojella ja hoitaa valtion metsiä ja samalla tehdä mahdolliseksi niiden virkistyskäyttö. Samalla on tärkeää hoitaa ja kehittää alueita, jotta ne pysyvät mahdollisimman hyvässä kunnossa ja luonnontilaisina niin pitkälle kuin mahdollista. Metsähallitukselle on tärkeää tietää, mitä kansallispuistojen käyttäjät odottavat näiltä luontoalueilta ja millaisia palveluja he toivovat niiden yhteydessä olevan. Kun reitit ja palvelut kohdennetaan mahdollisimman hyvin kysyntää vastaaviksi, suojellaan samalla luontoa ja estetään sen liiallista kulumista.

Suomalaisilla on tarve hakeutua luontoon ja ihmiset menevät metsään yleisesti ottaen mielellään. Olen itse vierailut useissa Suomen kansallispuistoissa ja erityisen usein Nuuksiossa. Alue on tuttu ja onkin kiinnostavaa tietää, miten muut kävijät kokevat sen.

1.2 Työn rakenne ja rajaus

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää Nuuksion kansallispuistossa kävijöiden käsityksiä ja kokemuksia alueesta ja kartoittaa kehittämiskohteita. Erityisesti halutaan saada selville, millaisena kävijät kokevat ympäristön, miksi he tulevat sinne, mitä he tekevät ja millaisia mahdollisia kehittämiskohteita heillä on mielessään. Alueen kävijärakenne, kävijöiden harrastukset, käytön alueellinen jakautuminen sekä kävijätyytyväisyys ovat myös tärkeitä selvityskohteita.

Tutkimus kuuluu Metsähallituksen teettämien kansallispuistojen kävijätutkimusten sarjaan. Tämä tutkimus rajautuu Nuuksioon käsittäen noin yhden vuoden ajanjakson. Perusjoukkona on kaikki Nuuksion kävijät, ja otantaan valikoituvat tiettyinä otantapäivinä Nuuksiosta tavoitetut kävijät.

2 Kansallispuistojen virkistyskäyttö

2.1 Luonnon merkitys ihmiselle

Jokainen tiedotusvälineitä seuraava on havainnut sen huolen, joka globaalisti on herännyt maailman luonnon puolesta. Ihminen toiminnallaan kuluttaa yhä enemmän maapalloa ja sen luonnonvaroja ja onkin herätty huomaamaan mm. ilmastonmuutoksen kautta, että hallitsematon kulutus ei voi jatkua loputtomasti. Suurkaupunkien vallatessa yhä enemmän alaa, ihmisillä on entistä vähemmän mahdollisuuksia kohdata luonto suhteellisen lähellä asuinympäristöään. Monet tutkimukset ovat osoittaneet luontoarvojen tärkeyden ja luonnon virkistyskäytön merkityksen ihmisen hyvinvoinnille. Kuusi (1997, 9-26) puhuu ekologisesta humanismista, joka yrittää rakentaa siltaa kahden ääripään välille ottamalla huomioon niin ihmisen kuin luonnonkin itseisarvon ja muodostamalla vuoropuhelun ihmisen ja luonnon välille.

Ihmisten luontoasenteita on tutkittu niitä jaotteleamalla. Pietarinen (1997, 7-29) jakaa ihmisen luontosuhteen kolmeen osaan: utilistiseen, humanistiseen ja mystiseen asenteeseen. Utilismissa nähdään luonto aineellisena hyötynä, jolloin taloudelliset arvot ovat ohjaavia. Humanismissa luonto nähdään ihmisen sivistäjänä ja se edellyttää kohtuullisuutta ja suojelevaa asennetta eli ihmisen ja luonnon pyrkimysten yhteensovittamista. Mystismissä tavoitellaan koskematonta luontoa ja luonnon alkupe räisyyttä ja pyhyyttä.

Edellisen kanssa samansuuntainen jako on Vilhalla (1993, 89), joka rajoittaa jaon niin ikään kolmeen osaan: tekniikkakeskeiseen, ihmiskeskeiseen ja luontokeskeiseen. Luontokeskeisestä asenteesta käytetään toisinaan myös nimityksiä elämäkeskeinen tai ympäristökeskeinen asenne. Edellä kuvatus kaltaisilla jaotteluilla jäsennetään ympäristöä koskevien ongelmien ja asenteiden kenttää ja niillä perustellaan ihmisen käyttäytymistä. Näyttää siltä, että teollistunut elämä on hämähäyttännyt ihmisen luontosuhdetta ja sen vuoksi esim. Willamo (2004, 41-42) korostaa nk. henkilökohtaisen ekologian merkitystä, jossa ihminen tulee tietoiseksi omasta luontosuhteestaan ja osaa tarkastella sitä eri näkökulmista ja kriittisesti.

Rannisto (2007, 32) puolestaan tuo esille näkökulman luonnossa liikkumisen merkityksestä. Hän toteaa, että luontosuhteen tunnistamiseen ja ymmärtämiseen vaikuttaa luonnossa liikkumisen määrä. Paljon luonnossa liikkuvat ovat Ranniston mukaan valmiimpia havaitsemaan luonnon ja kohtaamaan sen. Ihmisellä siis tulisi olla tilaisuuksia liikkua luonnossa ja luontoon meneminen olisi tehtävä helpoksi. Kansallispuistoilla on siis merkittävä tehtävä tehdä luonnossa liikkuminen mahdolliseksi ja olla tarjoamassa ihmisille helppoa väylää luonnon kokemiseen. Monesti esimerkiksi kansallispuistojen luontokeskukset ovat helppo väylä aloittaa luontoon tutustuminen.

2.2 Kansallispuisto

Kansallispuistot ovat suojelualueita, joiden tarkoituksena on säilyttää luonnon monimuotoisuus. Niiden luonto on usein kansallisesti arvokasta ja luonto itsessään voi olla nähtävyyttä. Luonnonsuojelun ehdoilla kansallispuistojen on tarkoitus palvella virkistyskäyttöä ja olla kaikille avoimia. Kansallispuistoissa liikkumista ja toimimista voidaan tosin rajoittaa, eivätkä jokamiehenoikeudet kaikilta osin päde luonnonsuojelualueilla. Esimerkiksi kansallispuistossa ratsastus ja pyöräily on usein sallittu ainoastaan tarkoitukseen osoitetuilla reiteillä. Myös jalan liikkumista tietyille alueille voi-

daan rajoittaa, varsinkin lintujen pesimisen aikaan. Kansallispuistossa leiriytyminenkin on sallittu ainoastaan merkityillä majoituspaikoilla. Muilla suojelualueilla pelisäännöt ovat usein hieman vaihtelevia. Monet niistä on perustettu tieteellistä tutkimusta sekä arvokkaiden yksittäisten luontoalueiden suojelua varten. Joillakin alueilla saa liikkua vapaasti jokamiehen oikeuksin, kun taas eräillä alueilla on liikkuminen kielletty kokonaan. Tällaisia suojelualueita on Suomessa kymmeniä. (Metsähallitus 2010a.)

Suomen kansallispuistot ovat pinta-alaltaan suuria, yli 1000 hehtaarin luonnonsuojelualueita. Ne perustetaan valtion maille säätämällä asiasta laki. Suomessa kansallispuistoja on tällä hetkellä 35, ja niiden yhteispinta-ala on 8861 km². Kansallispuistoja hoitaa Metsähallitus. (Metsähallitus 2010b.) Luonnonsuojelu onkin kansallispuistojen perustamisen tärkeä syy, mutta alueet tarjoavat samalla mahdollisuuksia luontomatkailuun, kotitarvekalastukseen, marjastukseen ja sienestykseen.

Maailman ensimmäinen kansallispuisto perustettiin vuonna 1872 Yellowstoneen Yhdysvaltoihin. Sen pinta-ala on noin 8990 km², joten se yksistään on hieman suurempi kuin kaikki Suomen kansallispuistot yhteensä. Nykyisin maailmassa on tuhansia kansallispuistoja ja suojelualueita. (National Park Service 2010.)

Kaikkialla maailmassa on suojeltu luonnonalueita niin eläimistön ja luonnon säilymistä vuoksi kuin ihmisen virkistyskäyttöäkin ajatellen. Tunnettuja kansallispuistoja Yhdysvalloissa ovat Yellowstonen lisäksi esimerkiksi Everglades, Grand Canyon ja Yosemite. Afrikassa on kuuluisa Serengeti, Australiassa mm. Kakadu.

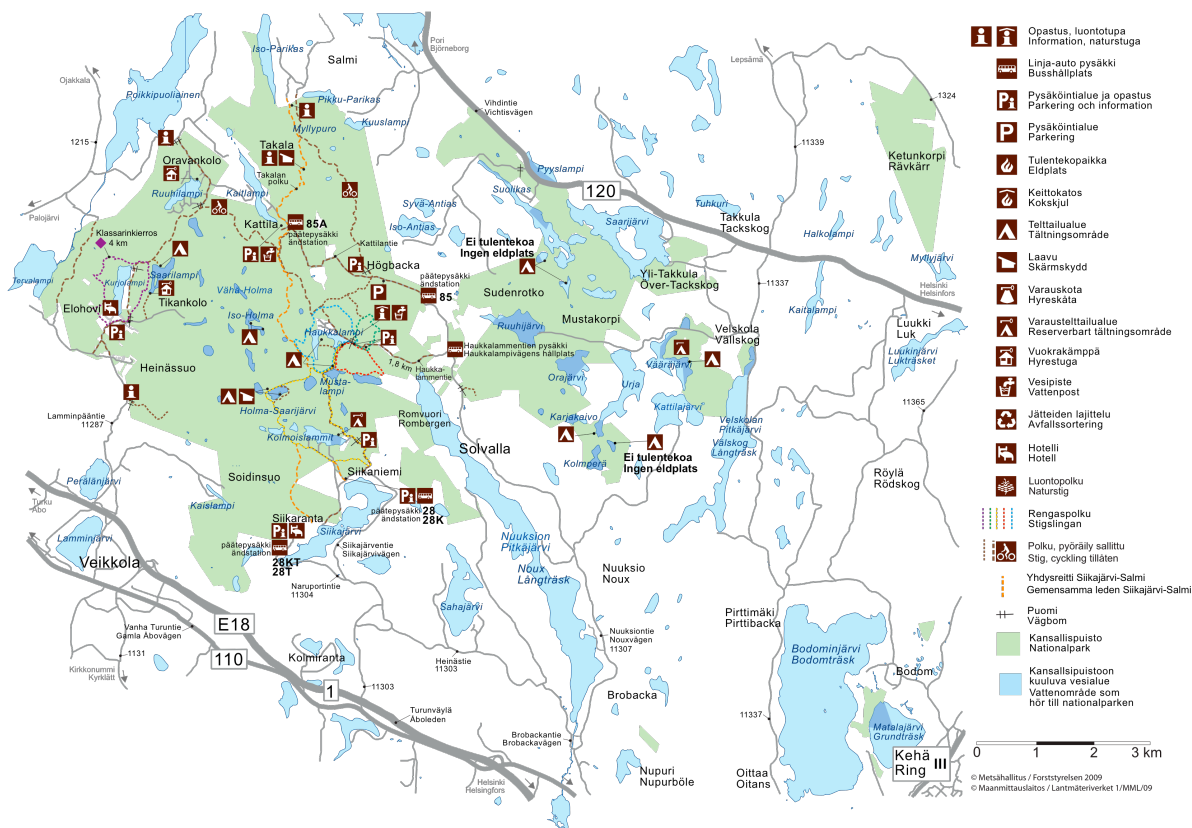
2.3 Nuuksion kansallispuisto

Vuonna 1994 perustettu Nuuksion kansallispuisto sijaitsee Etelä-Suomen läänissä, Uudellamaalla. Nuuksion kansallispuiston sijaintikunnat ovat Vihti, Espoo ja Kirkkonummi. Suurin osa kävijöistä tulee kuitenkin Helsingistä tai Espoosta. Nuuksion kansallispuisto onkin lähellä pääkaupunkiseudun suuria asutuskeskittymiä ja näin ollen helposti saavutettavissa (kuva 1). Helsingin keskustasta matkaa Nuuksion keskeisimmille paikoille, kuten Haukkalammelle, on noin 35 kilometriä. Useimmat kävijät tulevat omalla autolla, mutta myös julkiset liikenneyhteydet tarjoavat varsin mukavan ja sujuvan vaihtoehdon saapua kansallispuistoon.

Kuva 1: Nuuksion kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus.

Nuuksion kansallispuisto tarjoaa monipuoliset mahdollisuudet luonnosta nauttimiseen ja luonnon keskellä virkistymiseen. Alue sopii hyvin päiväretken tai yhden tai kahden yön telttaretken kohteeksi. Merkittyyä reittejä on eri pituisia ja eri tasoisia, minkä lisäksi polkuja risteilee ympäri kansallispuistoa kilometrikaupalla. Useat tuli- ja laavupaikat tarjoavat otolliset olosuhteet tauon pitämiselle tai yöpymiselle keskellä kauneinta Etelä-Suomen luontoa (kuva 2).

Kuva 2: Nuksion kansallispuisto. © Metsähallitus

Tuli- ja laavupaikkojen sekä muiden peruspalveluiden lisäksi Nuksion kansallispuistossa ja sen välittömässä läheisyydessä on retkeilijöille tarjolla monenlaisia palveluita ja aktiviteetteja. Opastupa Haukanpesä on auki kesäisin tarjoten retkeilyneuvonnan ja opastuksen lisäksi pienen valikoiman karttoja ja muita tuotteita. Kansallispuiston länsiosassa on kaksi Villin Pohjolan markkinoimaa vuokrakämpää. Niin ikään Villin Pohjolan kautta voi varata Kolmoislammilla sijaitsevan telttailualueen käyttöönsä haluamukseen ajaksi. Markkinoilla on myös kokous- ja saunatiloja sekä urheiluopiston tarjontaa. Alueen yksityisiltä yrittäjiltä voi niin ikään kysellä opastettuja retkiä, lumikenkäilyä, melontaa tai vaikka ratsastusta.

Nuksion luonto on varsin monipuolinen kokonaisuus. Maasto on vaihtelevaa, tyypillisiä ovat korkeat mäet ja jylhät kalliot sekä alavat järvi- ja lehtomaat. Korkeimmat mäet nousevat 110 metrin korkeuteen, esimerkiksi Nuksion Pitkäjärven ollessa vain noin 27 metriä merenpinnan tasosta. Vaihtelevat korkeuserot ovat itsessään kokemuksen arvoisia, paikoin ne avaavat myös näkymät pitkälle yli kansallispuiston. Komeimmat jyrkänteet sijaitsevat kuitenkin poissa polkujen varrelta, joten suunnistustaitoi-

sen kannattaa poiketa hetkeksi polulta ihailemaan verraten jylhiä maisemia. (Metsähallitus 2010c.)

Alavammilta mailta lampia ja järviä löytyy 43. Järvet vaihtelevat ruskeavetisistä ja nevarantaisista lammista kirkkaisiin kallionrantaisiin järviin. Joistain järvistä janoinen retkeilijä voikin suoraan täydentää vesivarastojaan, sen verran puhtaina on osa alueen vesistöistä säilynyt. Etenkin kansallispuiston länsiosalle on tunnusomaista varsin soinen maasto. Se jatkuu aina puiston eteläiseen osaan saakka, mistä löytyy alueen suurin suo, luonnontilainen, vanhojen metsien ympäröimä Soidinsuo. Aiemmin Mustalampea ympäröinyt suo sen sijaan ei ole enää aivan yhtä luonnontilainen. 1950-luvulla lammen pintaa nostettiin patoamalla. Tämä loi alueelle yhden erikoisuuden: vedenpinnan noustessa järveä reunustaneen suon turvelautat nimittäin irtosivat ja nykyisin ne kelluvatkin vapaasti Mustalammen pinnalla.

Nuoksiossa liikkuu monenlaisia eläimiä. Monet Etelä-Suomessa yleiset metsänisäkäs- ja lintulajit elävät myös Nuoksiossa. Näiden lisäksi alueella voi nähdä myös liito-oravia. Nuoksiossa sijaitsee yksi Suomen tiheimmistä tunnetuista kannoista. Liito-orava onkin päätynyt kansallispuiston tunnuseläimeksi.

Pääosa kansallispuiston alueen metsistä on aiemmin ollut hakkuiden piirissä, joten luonto ei ole metsätalouden jäljiltä täysin luonnontilainen. Metsä- ja suoalueita pyritään saamaan lähemmäksi luonnontilaisuutta niitä vähitellen ennallistamalla. Tavoitteena onkin käynnistää ja nopeuttaa luonnon omia kehityskulkuja, jotka johtavat metsien luonnontilaistumiseen. Muun muassa lahoppuuta on tarkoitus tehdä sellaisiin metsiin, joihin sitä aiemman talouskäytön vuoksi ei ole luonnostaan syntynyt. Lahoppuuta tehdään työntämällä puita nurin kaivinkoneella noin 25 hehtaarin alueella. Ojia puolestaan täytetään ennallistamistarkoituksessa 3600 metrin matkalta. Tavoitteena on palauttaa soiden vedenpinta ojituksia edeltäneelle tasolle. Nuuksion kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot on koottu taulukkoon 1.

NUUKSION KANSALLISPUISTO	
Perustamisajankohta	1994
Sijainti	Etelä-Suomen läänissä, Uudellamaalla. Sijaitsee Vihdin, Espoon ja Kirkkonummen kuntien alueella.
Kansallispuiston pinta-ala	45 km ²
Käyntimäärä	179 500 käyntiä vuonna 2009
Palvelut	<p>Metsähallituksen palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Opastupa Haukanpesä – Luontopolut ja merkityt reitit: Nahkaispolku 2 km, Punarinnankierros 2 km, Haukankierros 4 km, Klassarinkierros 4 km, Korpinkierros 8 km, Yhdysreitti Siikaranta - Salmi 17 km. – Lisäksi Reitti2000 kulkee kansallispuiston läpi – Tulentekopaikkoja 9 kpl – Keittokatoksia 4 kpl – Telttailualueita 12+1 (maksullinen) – Laavuja 2 kpl – Vuokratupia 2 (Villi Pohjola) – WC:t (kuivakäymälät) telttailualueen, tulentekopaikan, keittokatoksen tai laavun yhteydessä. – Alueella noudatetaan roskatonta retkeilyä. Ainoat jätteenlajittelu-pisteet sijaitsevat Haukkalammella ja Kattilassa. <p>Yrittäjien tarjoamat palvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ohjelmapalveluita, mm. opastettuja patikointiretkiä, melontaa, lumikenkäilyä ja ratsastusta – Kansallispuiston lähialueella ravintola-, kahvila-, majoitus- ja ohjelmapalveluita
Käyttömuodot	Luonnonsuojelu, luontomatkailu, luonnon virkistyskäyttö, kotitarvekalastus, marjastus ja sienestys
Hoito- ja käyttösuunnitelma	Laadittu 2006. Uuden suunnitelman päivitys käynnistyy vuoden 2010 aikana.

Taulukko 1: Nuuksion kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot.

Nuuksion kansallispuiston tekee ainutlaatuiseksi sen sijainti huomattavan lähellä metropolialuetta. Monet Suomessa vierailevat ulkomaalaiset vierailevat juuri Nuuksi-ossa halutessaan tutustua suomalaiseen luontoon, varsinkin mikäli heillä ei ole aikaa lähteä Lappiin tai maan sisäosiin.

3 Kävijätutkimukset kehittämisen välineenä

3.1 Kävijätutkimusten tarkoitus

Metsähallitus on erityisen kiinnostunut hoitamiensa kansallispuistojen käyttötavoista. Kävijätutkimuksia pyritäänkin tekemään, jotta luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa olisi käytettävissä käytön ja hoidon suunnittelun yhteydessä. Erkkosen ja Sieväsen (2009, 10) mukaan ”kävijätutkimuksella tarkoitetaan selvitystä, jolla hankitaan ajan-

kohtaisia tietoja alueen kävijöistä sekä heidän mielipiteistään, odotuksistaan ja käyttäytymisestään”. Luontopalvelut-yksikkö onkin ohjeistanut, että kävijätutkimus tulee tehdä aina hoito- ja käyttösuunnitelman laatimisvaiheessa. Pyrkimyksenä on ollut toteuttaa kävijätutkimuksia suosituimmilla luontoalueilla viiden vuoden välein. Kun käytössä on vakiomuotoinen kyselylomake, on tieto muun muassa kävijärakenteesta, aktiviteeteista, käyntien kestosta, rahankäytöstä ja kävijätyytyväisyydestä vertailukelpoista yli ajan ja alueiden. Tietyn alueen käyttötottumuksia voidaan seurata vuosien kuluessa ja myös kävijöiden tarpeisiin voidaan vastata aluetta kehittämällä. Mikäli jokin asia osoittautuu heikosti huomioon otetuksi, sitä voidaan kansallispuiston toimintaperiaatteiden mukaisesti kehittää ottamalla huomioon vastaajien toiveet. Seuraavassa aluetta koskevassa kävijätutkimuksessa voidaan havaita tehtyjen toimien vaikutus kävijöiden tyytyväisyyteen.

Kävijätutkimuksia luontoalueilla on pyritty yhtenäistämään muiden Pohjoismaiden sekä Baltian maiden kanssa. Vuosina 2004-2007 on Pohjoismaissa sekä Baltiassa työskennellyt projektiryhmä, jonka tarkoituksena on ollut yhtenäistää suojelu- ja virkistysalueiden kävijäseurannan menetelmiä kyseisissä maissa. Kävijätietouden keräämistä on haluttu yhtenäistää luotettavamman ja vertailukelpoisemmän tiedon saamiseksi. Tarkoituksena on jatkossa hyödyntää saatua tietoa sekä alueellisella, kansallisella että kansainvälisellä tasolla niin päätöksenteon kuin suunnittelunkin pohjana, samoin halutaan vertailla virkistysalueiden käyttöä. Yhteinen kävijäseurantaopas valmistui vuonna 2009 yhteistyönä em. projektin tiimoilta. Teoksessa on muun muassa suosituksia, kuinka kävijätutkimuksia kannattaa tehdä, miten niiden tuloksia kannattaa raportoida ja kuinka kerättyä tietoa voidaan hyödyntää. (Kajala, Almik, Dahl, Diksaite, Erkkonen, Fredman, Jensen, Karoles, Sievänen, Skov-Petersen, Vistad & Wallsten 2009; Metsähallitus 2010d.)

Metsähallitus on valtion liikelaitos, joka hallinnoi valtion omistamia maa- ja vesialueita. Metsähallituksen tehtävänä on hoitaa näitä yli 12 miljoonaa hehtaaria yhteiskunnan parhaan edun mukaisesti. Metsähallituksella on sekä julkisia hallintotehtäviä, että liiketoimintaa. Liiketoiminta on pääasiassa metsätaloutta, josta tuleekin 85 % tuloista. Loppuosa muodostuu lähinnä Villi Pohjolan matkailu- ja vuokrakämpäpalveluista sekä Laatumaan tontti- ja metsäkiinteistökaupoista. Julkisiin tehtäviin kuuluvat muun muassa luontoalueiden (mm. kansallispuistojen) hoito, erävalvonta, uhanalaisten lajien suojelu ja hoito, metsäpuiden siementen hankinta ja varmuusvarastointi sekä luonnonsuojelun ja virkistyskäytön edistäminen valtion omistamalla

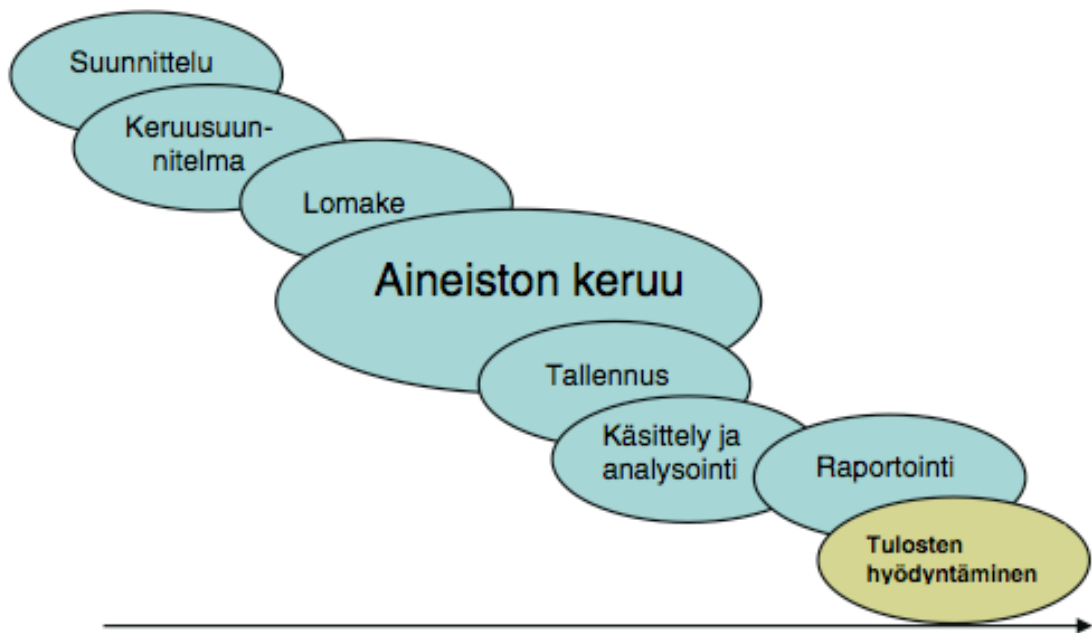
alueilla. Liikelaitos perustettiin jo vuonna 1859, joten kokemusta metsäasioiden suhteen on jo ehtinyt kertyä varsin pitkältä ajalta. Henkilötyövuosina laskettuna Metsähallituksen henkilöstömäärä on 1800 (v. 2007). Omien työntekijöiden lisäksi urakoitsijoita työllistetään 800 henkilötyövuoden verran. (Metsähallitus 2010e.)

3.2 Kävijäseurannan menetelmä

Erkkonen ja Sievänen (2001, 11-12) esittelevät aiempia kävijätutkimuksia ja toteavat niistä puuttuneen yhtenäisen linjan, jolloin vertailtavuus on ollut hankalaa. Lisäksi Kajalan ym. (2009, 97-101) raportissa on varsin kattava luettelo Pohjoismaissa, Baltiassa ja muissa maissa tehdyistä kävijätutkimuksista. Metsähallituksen säännölliset suojele- ja retkeilyalueita koskevat kävijätutkimukset on aloitettu vuonna 2000. Erkkosen ja Sieväsen kävijätutkimusopas perustuu juuri mittareiden yhtenäistämisen tarpeeseen.

Kävijäseurantamenetelmää on käytetty tietojen keräämiseen niin suojele- ja virkistysalueiden kuin Metsähallituksen asiakaspalvelupisteidenkin kävijöistä. Menetelmä on kehitetty yhdessä Metsäntutkimuslaitoksen ja Helsingin yliopiston kanssa. Menetelmän myötä kävijäseurannasta on muodostunut osa Metsähallituksen jokapäiväistä ja rutiininomaista toimintaa. Kuviossa 1 esitetään kävijätutkimuksen vaiheet.

Kuvio 1: Kävijätutkimuksen vaihteita kuvaava suuntaa-antava aikajana (Erkkosta & Sievästä, 2001 mukaellen Kajala ym., 52).

Tarve kävijätutkimukselle syntyy, kun halutaan ottaa palvelun käyttäjien mielipiteet huomioon. Palveluita ja rakenteita kehitettäessä käyttäjien mielipiteet ovat tärkeitä, jotta tarpeisiin kyettäisiin vastaamaan mahdollisimman hyvin. Kävijätutkimus antaa hyvän perustan päätöksenteolle, jotta mielipiteitä ja tarpeita ei tarvitsisi lähteä arvailemaan, sillä tutkimuksista voi paljastua monesti jossain määrin yllättäviäkin tuloksia. (Erkkonen & Sievänen 2001, 16.)

Erkkosen ja Sieväsen (2001) esittelemät kävijätyytyväisyysmittarit perustuvat soveluksiin muualla saaduista kokemuksista. He käyttävät esimerkkinä Watsonin ym. (1992) jaottelua. Keskeisinä teemoina ovat yleensä ympäristön laatu (esim. roskaantuneisuus, vahingoittuneiden puiden määrä leiripaikoilla ja kasvillisuuden kuluneisuus), ihmisten kohtaaminen (toisten retkeilijöiden määrä), melu ja näköhäiriöt (ihmisestä johtuva melu), eläimet (nähtyjen eläinten määrä) ja hevosten kohtaaminen (hevosten määrä leiripaikkojen ympäristössä). (Erkkonen & Sievänen 2001, 14.)

Kajala ym. esittävät tärkeimmät kävijätutkimuksella selvittävät asiat ja niitä kuvaavat muuttujat, joita ovat:

- Kävijärakenne (seurueen koko ja koostumus, sukupuoli, ikä, koulutus ja asuinkunta)
- Harrastukset (mitä alueella tehdään)

- Käytön alueellinen jakautuminen (minne päin aluetta mennään)
- Käynnin kesto (kesto, toistuvuus)
- Rahankäyttö (ruokailu, yöpyminen, matkakustannukset jne.)
- Kävijätyytyväisyys ja virkistysmotiivit (mielipiteet palveluvarauksesta ja ympäristön laadusta, odotukset, häiriötekijät)
- Käytön ajallinen jakautuminen (vuodenaika, viikonpäivä, vuorokaudenaika)
- Erityiskysymykset (uudet palvelut jne.)

(Kajala ym. 2009, Erkkosta ja Sievästä 2001 muokaten.)

Lähdettäessä työstämään kävijätutkimusta on aluksi syytä pohtia, minkälaiset kävijätiedot ovat juuri kyseisen tutkimuksen kannalta tärkeitä ja mitä halutaan saada selville. Painotetaanko joitain tiettyjä teemoja vai halutaanko kerätä yleisesti mahdollisimman kattavat tiedot kävijöistä. Sen jälkeen tulee päättää miten haluttu tieto saadaan kerätyksi parhaiten. Yleisimmin kävijätutkimuksissa käytetään joko haastattelua tai ohjattua kyselyä. Ohjatussa kyselyssä aineistoa keräävä henkilö antaa tutkimuslomakkeen kävijälle itselleen täytettäväksi. Tarvittaessa aineiston kerääjä opastaa täyttämässä ja antaa lisäohjeita. Haastattelu-mallissa aineiston kerääjä puolestaan esittää kysymykset haastateltaville ja täyttää lomaketta vastaajien lausuntojen mukaisesti. (Erkkonen & Sievänen 2001, 17-18.)

Keruuosuunnitelma on niin ikään syytä laatia tarkasti; minkä verran vastauksia tavoitellaan, missä vastauksia kerätään ja minä ajankohtina. Projektin aikataulutttaminen on myös hyvä tehdä. Etenkin suunnittelussa aikataulussa pysyminen on tärkeää. Tutkimusta suunniteltaessa on myös hyvä pohtia, missä muodossa tuloksia halutaan esittää. Kun tätä on mietitty etukäteen, on tuloksia käsiteltäessä helpompaa saada ne haluttuun muotoon palvelemaan toimeksiantajan tarpeita optimaalisella tavalla. (Erkkonen & Sievänen 2001, 16-17.)

Lomakkeen sisällön suunnittelun ohella on syytä kiinnittää huomiota sen rakentamiseen. Kyselyn tulee olla helppo lukea ja ymmärtää. Liian monimutkaiset kysymykset jäävät helposti huomiotta tai niihin vastataan huolimattomasti. Erityisesti on syytä välttää vierasperäisiä ilmaisuja, kuten ”irrelevantti”. Kysely ei myöskään saa olla liian pitkä, sillä silloin on niin ikään vaarana vastaajan keskittymisen tason ja kärsivällisyyden laskeminen kyselyn loppua kohden. Tällöin saatuja tuloksia ei voida pitää täysin luotettavina. (Erkkonen & Sievänen 2001, 29-30; Metsähallitus 2009.)

Aineiston tultua kerätyksi tulee huolehtia sen tallentamisesta. Tiedon tallennusvaiheen jälkeen päästään aineiston käsittely- ja analysointivaiheeseen. Lopulta on aika kirjoittaa raportti ja julkistaa tulokset. Erkkonen ja Sievänen (2001) kuvaavat tarkasti kaikkia edellä mainittuja prosessin vaiheita ja korostavat sen tärkeyttä, että kuhunkin vaiheeseen varataan riittävästi aikaa ja resurssia. Jokaisessa vaiheessa on mahdollisuus virheisiin ja aineistoa on varsinkin sen tallentamisen jälkeen syytä tarkastella ja pyrkiä havaitsemaan mahdolliset tallennusvirheet, jotka voidaan vielä oikaista tarkistamalla alkuperäisen lomakkeen vastaus. Ottamalla aineistosta peruskäyttöä havaitaan ainakin sellaiset poikkeamat, jotka eivät esiinny käytössä olleissa mittareissa ja saattavat osoittautua näppäilyvirheiksi.

Kävijätutkimuksia tekevien on syytä noudattaa edellä kuvattua menetelmällisyyttä, mikäli tulosten halutaan olevan vertailukelpoisia muihin tutkimuksiin ja seurantatutkimuksiin.

4 Tutkimuksen kulku

4.1 Tutkimuskysymykset

Tutkimuksen tarkoitus ilmaistiin johdannossa. Viitekehysosassa rakennettiin taustaa tutkittavan ilmiön haltuun otolle ja tutkimuskysymysten asettamiselle. Tutkimuskysymykset rakentuvat sen pohjalta, mitä tutkimuksen yhteistyökumppani Metsähallitus haluaa saada selville kävijätutkimuksen avulla. Tutkimuksen kaikissa vaiheissa on toimittu hyvässä yhteistyössä tutkimuksen tilaajan kanssa.

1. Millainen on Nuuksion kansallispuiston kävijärakenne?
2. Millaisia käsityksiä Nuuksion kansallispuistossa kävijöillä on alueen palvelukyvyttä?
3. Millaisia kehittämissuunnitelmia kävijöillä on?

Vastattaessa edellä mainittuihin tutkimuskysymyksiin tilaaja saa tietoa Nuuksion kansallispuiston kehittämissuunnitelman pohjaksi. Lähtökohtana on ollut vertailtavuus muihin kansallispuistojen kävijätutkimuksiin sekä seurantamahdollisuus Nuuksion kansallispuiston osalta.

4.2 Aineistonhankinta

Hanke toteutettiin Metsähallituksen ja Laurea-ammattikorkeakoulun yhteistyöprojektina. Kestoltaan projekti oli noin vuoden mittainen. Haastattelut aloitettiin keväällä 2009 ja viimeiset haastattelut tehtiin maaliskuussa 2010. Kokovuotisena kävijätutkimus mahdollistaa käytön ajallisen jakautumisen seurannan eri vuodenaikojen osalta.

Tutkittaviksi valikoituivat Nuuksion kansallispuistossa noin yhden vuoden aikana käyneet vierailijat, jotka tavoitettiin tiettyinä aineistonkeruupäivinä aikavälillä 15.4.2009-25.3.2010. Vastauksia kerättiin seitsemällä paikalla: Haukkalammella, Kattilassa, Mustakorventien pysäköintipaikalla, Valklammentien parkkipaikalla Hotelli Elohoivin lähetyvillä, Salmentiellä, Siikaniemen parkkipaikalla ja kansallispuiston itäisillä alueilla (ks. kuva 2). Aineistoa oli keräämässä kymmenkunta henkilöä. Kaikki käyttivät samaa lomaketta. Toteutuneita aineistonkeruupäiviä oli yhteensä 55.

Otokseen poimittiin kaikki Nuuksion kansallispuistossa vierailevat 15 vuotta täyttäneet henkilöt saapumis- tai tapaamisjärjestyksessä sitä mukaa kun haastattelija vapautui aiemmin saapuneiden kävijöiden haastattelemisesta. Pysäköintialueilla haastattelija oli vastassa kansallispuistosta palaamassa olevia kävijöitä. Mikäli oli ilmeistä, ettei kävijä ehtisi palata ennen keruuajan päättymistä, saatettiin vastauslomake palautuskuorineen antaa kävijälle mukaan hänen lähtiessään maastoon pyytäen, että kävijä palauttaisi täytetyn lomakkeen postitse käyntinsä jälkeen. Usein keruuajan päättyessä haastattelija jätti vastauskuoria myös pysäköintipaikoilla oleviin autoihin, joiden kävijät eivät olleet ehtineet palata. Varsinkin monina hiljaisina päivinä tämän toivottiin tuovan lisää vastauksia kyseisen päivän osalta. Vastauksista 69 % saatiin Haukkalammen alueelta ja 16 % Kattilasta (taulukko 2). Muut alueet olivat jossain määrin hiljaisempia.

Haastattelupaikka	kpl	%
Haukkalampi	387	69
Kattila	92	16
Itäosa	35	6
Valklammentien parkkipaikka	15	3
Mustakorventie	13	2
Högbacka	10	2
Siikaniemi P	5	1
Salmentie	2	0
Yhteensä	559	100

Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Nuuksion kansallispuistossa.

Vastauksille asetettu määrällinen tavoite oli noin 570 kappaletta. Havaintojakson aikana vastauksia saatiin 559 eli miltei tavoiteltu määrä. Muutamia vastauksia saapui postitse raportin teon aloittamisen ja tilastoajojen tekemisen jälkeen, joten näitä ei enää voitu ottaa huomioon. Vilkkaimpia ajankohtia olivat kevät-, kesä- ja syyskauden viikonloput. Hiljaisimpia puolestaan olivat arkipäivät talvella. Varsinkin talven kovilla pakkasilla moni kieltäytyi vastaamasta vedoten mm. kylmyyteen. Nämä kävijät eivät yleensä halunneet ottaa kyselyä myöskään mukaansa. Toisaalta kuitenkin yllättävän moni jäi kylmästä huolimatta täyttämään kyselyä, joten tutkimuksessa on vastauksia myös talven osalta, joskin vähemmän kuin kesä- ja syyskaudelta. Valtaosa vastaajista täytti lomakkeen itse haastattelupaikalla, mutta muutamaa vastaajaa haastattelija avusti täyttämällä lomakkeen haastateltavan vastauksien mukaisesti. Postitse saatiin 12 prosenttia vastauksista.

4.3 Kyselylomake

Tutkimuksen aineistonkeruumenetelmä oli kyselytutkimus eli survey. Sille ominaista on tehokas tiedonkeruu suurilta vastaajajoukoilta. Kyselytutkimukset sisältävät yleensä suljettuja kysymyksiä, joissa vastaajan on valittava annetuista vaihtoehdoista hänen käsityksiään parhaiten kuvaava. Avointen kysymysten määrä puheena olevassa kyselyssä oli varsin rajallinen ja niissäkin pyydettiin yleensä numerotietoa oman tilanteen mukaisena. Ainoa selkeästi avoin kysymys, jossa oltiin kiinnostuneita vastaajien käsityksistä, on lomakkeen lopussa oleva tiedustelu: ”Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.” Näille ajatuksille on varattu muutama rivi tilaa. Luonteeltaan kysely on kohteessa tehtävä ohjattu kysely, jossa lomakkeita jaetaan ja

kerätään suuri määrä nopeasti ja edullisesti ja jossa vastaajat voivat täyttää lomakkeen omaan tahtiinsa (vrt. Kajala ym. 2009, 55).

Taustamuuttujina (ks. kysymykset 16-19) tiedusteltiin vastaajan asuinalueetta, sukupuolta, syntymävuotta ja koulutusta. Näiden taustatekijöiden avulla vastaajia voidaan ryhmitellä ja mahdollisesti löytää eroja heidän tavoissaan hyödyntää kansallispuistoa ja heidän käsityksissään luontoalueen toimivuudesta.

Tutkimuksessa käytettiin Metsähallituksen vakiolomaketta, joka muokattiin Nuuksion kansallispuistoa varten sopivaksi (liite 1). Vakiolomaketta ja -menetelmiä käytettäessä on tutkimus vertailukelpoinen Metsähallituksen muiden vastaavien tutkimusten kanssa. Samalla menetelmällä voidaan myöhemmin kerätä Nuuksiosta uudelleen aineistoa ja näin voidaan tarkastella alueen käytössä tapahtuneita muutoksia. Nuuksiosta on viime vuosilta varsin vähän kävijöiltä kerättyä aineistoa, joten tutkimuksesta saadaan ajantasaista ja arvokasta tietoa kävijöiden mielipiteistä ja käyttäytymisestä. Näitä näkemyksiä voidaan ottaa huomioon aluetta kehitettäessä. Aiemmin on vuonna 1993 selvitetty erityisesti partiolaisten näkemyksiä alueesta ja vuonna 1996 kansallispuistossa tehtiin yleinen kävijätutkimus. Vuonna 2001 kesäkaudella tehtiin osin tätä vastaava kävijätutkimus hieman suppeampana sekä selvitettiin samalla kävijämääriä.

4.4 Tiedonkeruu

Tarvittavien otantapäivien määrä arvioitiin, samoin tehtiin arvio haastattelupäivien jakautumisesta eri kuukausille (liite 2). Apuna käytettiin kävijälaskurien tuottamaa tietoa kävijävirtojen jakautumisesta vuoden sisällä. Keruu aikataulu aineiston suhteen laadittiin olettaen kunakin keruupäivänä saatavan 10 lomaketta. Keruupäivien satunnainen sijoittuminen keruukaudelle varmistettiin arpomalla. Huolehdittiin kuitenkin siitä, että aineistoa kerätään sekä eri viikonpäivinä että aamu- ja iltapäivisin.

Ennen tutkimuksen alkua päätettiin, että tarvittaessa keruupäivien suhteen voidaan olla joustavia. Esimerkiksi erittäin huonon sään osuessa kohdalle tai keruuajankohdan tai -paikan osoittautuessa huomattavan hiljaiseksi tai muuten huonoksi, voitaisiin tarvittaessa aikatauluja muuttaa tutkimuksen edetessä. Muutaman kerran keruuajankoja vaihdettiin haastattelijan muiden työtehtävien vuoksi sekä erittäin huonon sään takia. Toteutunut aineiston keruu aikataulu esitetään liitteessä 3.

Jokaiselta keruupäivältä pidettiin keruupäiväkirjaa, johon kirjattiin sääolot, keruun kesto, kerättyjen lomakkeiden lukumäärä, keruupaikka sekä muita huomioon otettavia asioita. Kyselylomakkeita oli käytettävissä suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisinä. Vastauksista 90 % oli suomenkieliselä lomakkeella, 9 % englanniksi ja 1 % saksaksi. Hieman yllättäen ruotsinkieliselle lomakkeelle ei ollut kysyntää.

4.5 Analysointimenetelmät

Kyselylomakkeiden tiedot tallennettiin Metsähallituksen asiakasseurantatietojen hallintaan käytettävään ASTA-tietojärjestelmään. Aineiston analysoinnin tilastollisina menetelminä käytettiin suorien jakaumien tarkastelua ja kuvailevia tunnuslukuja (keskiarvo, keskihajonta, moodi, mediaani ja prosenttipisteet):

- Moodi on tyyppiarvo, joka kuvaa aineiston yleisintä arvoa.
- Mediaani ilmaisee muuttujan keskimmäisen arvon jakaen havaintoaineiston kahteen yhtä suureen osaan.
- 25 %:n prosenttipiste ilmaisee sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu neljäsosa havaintoaineistosta, ja 75 %:n prosenttipiste puolestaan sen muuttujan arvon, jonka alle sijoittuu kolme neljäsosaa havainnoista.

4.6 Tutkimuksen asetelma

Tutkimuksen asetelma rakennettiin kulkukaavioksi (kuvio 2), joka esitetään yhteenvedona tutkimusraportin koostamisen vaiheista. Aluksi pohdittiin sopivaa viitekehystä, joksi rakentui kahden teeman kokonaisuus: Kansallispuistojen virkistyskäyttö ja kävijätutkimusten teoria-ainekset. Tutkimuskohteeksi täsmentyi Metsähallituksen ja Laurean sopimuksen mukaisesti nimenomaan Nuuksion kansallispuiston kävijät ja heidän mielipiteensä koskien aluetta ja siellä käymistä. Aineistonhankinta toteutettiin survey-kyselynä noin yhden vuoden aikana. Analyysitapoina ovat lähinnä suorat tilastolliset jakautumat taulukoina ja graafisina jakautumakuviaina. Avoimen kysymyksen analyysissa sovellettiin luokittelevaa sisällön erittelyä, jossa vastaukset jäsennettiin sen mukaan, sisälsivätkö ne kehittämisehdotuksia, valituksia tai kehumisia ja esitettiin niiden määrällinen jakautuminen. Tuloksina saatiin kuvaus kävijärakenteesta sekä kävijöiden mielipiteet alueen palvelukyvyistä ja heidän esittämänsä syyt tulla Nuuksion kansallispuistoon.

VIITEKEHYS	TUTKIMUSKOHDE	AINEISTON HANKINTA	AINEISTON ANALYYSI	TULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET
Kansallispuistojen virkistyskäyttö Kävijätutkimukset	Nuoksion kansallispuistossa kävijöiden käsitykset ja kokemukset alueesta ja sen palvelukyvystä	Kysely, n = 559 Vuoden ajanjakso 4/2009–3/2010	Tilastolliset jakaumat taulukoina ja graafisina jakautumakuviaina Sisällön erittely – avoin kysymys lopussa	Kävijärakenne Kävijöiden käsitykset palvelukyvystä Alueen kehittämisehdotukset

Kuvio 2: Tutkimuksen kulkukaavio

Tutkimuksesta valmistuu kaksi raporttia. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisujen sarjassa julkaistava raportti (Jyrhämä 2010) on muihin kansallisiin ja pohjoismaisiin kävijätutkimuksiin verrattavissa oleva selvitys, joka sisältää tilaajan kannalta olennaiset tiedot vertailukelpoisessa muodossa. Tämä opinnäytetyö on toinen raportti ja luonteeltaan tutkimuksellisempi ja laajempi sisältäen em. lisäksi teoreettisen viitekehyksen, tutkimuksen kulun raportoinnin, tutkimuksen luotettavuustarkastelut sekä perusteellisemmän yhteenvedon ja pohdinnan.

4.7 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimuksen tekeminen on päätöksentekoa, josta seuraa valintoja (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 119). Kyseessä on monivaiheinen ketju, jonka eri vaiheissa tutkija joutuu ratkaisemaan monia kysymyksiä. Tässä tutkimuksessa prosessin eri vaiheet ja niihin liittyvät ratkaisut on tehty hyvässä yhteistyössä työelämän edustajan kanssa. Pyrkimyksenä on molemmin puolin ollut selkeä kehittäminen ja dialoginen yhteistyösuhte. Työn tietoperusta ohjaa tehtyjä ratkaisuja, sillä tutkimuksen kannalta on olennaista selvittää kansallispuistojen merkitystä niin luonnon säilyttämisen kuin ihmisen virkistyskäytön kannalta. Kävijätutkimusten teoreettisen taustan tuntemus ja siihen perehtyminen tarjoaa menetelmällisen lähtökohdan onnistuneelle tutkimukselle ja menetelmien hallinnalle.

Tarkasteltaessa edelleen tutkimuksen luotettavuuteen liittyviä näkökohtia keskeisimpiä käsitteitä ovat reliabiliteetti eli se, kuinka luotettava tutkimus on sen suhteen, että satunnaisvaihtelu ei häiritse liikaa. Validiteetin käsitteellä puolestaan tarkoitetaan kysymystä siitä, mittaako mittari sitä, mitä sen on tarkoitus mitata eli tutkittavaa ilmiötä.

4.7.1 Reliabiliteetti

Tutkimuksen reliabeliuden kannalta tärkeää on, että nyt tehty mittaus liittyy suurempaan kokonaisuuteen ja käytetty mittari on laajemminkin Metsähallituksen kävijätutkimusten käytössä. Samalla mittarilla on kerätty informaatiota kansallisesti eri puolilla maata sijaitsevien kansallispuistojen kävijöistä. Mittari on perusosaltaan yhteinen ja lisäksi se sisältää sellaisia osioita, jotka sovitetaan kyseistä kansallispuistoa koskeviksi. Liittyminen suurempaan kokonaisuuteen ja valtakunnallisesti käytössä olevaan mittariin, lisää mittarin luotettavuutta ja antaa vertailupohjaa niin muissa kansallispuistoissa tehtyihin kävijätutkimuksiin kuin Nuuksiossa aiemmin tehtyyn kävijätutkimukseenkin nähden (vrt. Metsämuuronen 2005, 58.)

Mikäli samalla mittarilla mitataan toistuvasti, reliabeli mittari antaa samansuuntaisia tuloksia kerta toisensa jälkeen (Metsämuuronen 2005, 65). Näin on tämänkin tutkimuksen osalta, sillä vertailtavuus Nuuksiossa aiemmin tehtyyn kävijätutkimukseen tuottaa samansuuntaista informaatiota. Tiettyä vaihtelua kävijätutkimuksissa tulee ajankohtiin liittyen riippuen siitä minä vuodenaikana aineistoa kerätään. Kokovuotiset kävijätutkimukset tuottavat samasta kohteesta samansuuntaista informaatiota vuodesta toiseen, ajankuvan muutos tietysti ilmenee jonkun verran. Periaatteessa tilastollinen vertailu aiempaan Nuuksiossa tehtyyn tutkimukseen olisi ollut mahdollinen niiltä osin kuin on käytetty samoja kysymyksiä ja sopivia mitta-asteikkoja. Kyseessä olisi tällöin reliabiliteetin mittaaminen uusintamittauksen avulla, muita tapoja voisivat olla rinnakkaismittaus tai puolitusmenetelmä (Valli 2001, 92).

4.7.2 Validiteetti

Mittari saatiin valmiina. Sen perusrakenne on peräisin kansallispuistoja koskevista yleisistä kävijätutkimuksista. Nuuksion kansallispuistoa koskevaa osuutta on puolestaan mietitty yhdessä Metsähallituksen ja Laurean edustajien kanssa. Mittarin ulkoinen validius on hyvä, koska se on standardoinnin seurauksena vertailukelpoinen ja tiedot ovat yleistettävissä. Sisällön validiteetin osalta käytetyt käsitteet vastaavat hyvin viitekehyksessä olevaa kävijätutkimuksen teoriakehikkoa ja kattavat tutkittavan ilmiön riittävässä laajuudessa. (ks. Metsämuuronen 2005, 65.)

Validius on tutkimuksen laadun kannalta ratkaisevampi kuin reliabiliteetti sikäli, että validiteetissa on kyse mahdollisista tutkimuksen suorittamiseen liittyvistä systemaatt-

tisista ongelmista tai tulkintoihin liittyvistä pulmista (Hirsjärvi ym. 2007; Metsämuronen 2005). Mikäli vastaaja ei ymmärrä kysymyksiä tai käsittää ne toisin kuin oli tarkoitettu tai mikäli kysymysten abstraktiotaso on ollut liian korkea tai vastaajat ovat painottaneet kovin eri tavoin eri kysymyksiä, voi ongelmia validiteetin suhteen tulla.

Kävijätutkimuksessa selvitettävien asioiden ja niitä kuvaavien muuttujien tulisi olla linjassa keskenään. Eräiden operationalisointien osalta voidaan kritiikkiä esittää, sillä tutkimusta tehtäessä havaittiin, että kyselylomakkeen (ks. liite 1) toimivuutta tulisi pohtia muutaman kysymyksen osalta:

Kysymys 4b (vierailu kansallispuiston lähistöllä) aiheutti välillä hieman hämmennystä, varsinkin, kun se on eri sivulla, kuin kysymys 4a. Kysymysten välillä ei oikein havaittu eroa, eikä karttaa käytetty hyväksi, vaikka siihen pyrittiin ohjeistamaan. Kysymyksen voisi muotoilla eri tavalla tai uudistaa koko kysymyslomakkeen rakennetta, jotta 4b:n selkeästi erottaisi edellisestä kohdasta.

Kysymys 10a (arvio palveluiden ja rakenteiden määrästä sekä laadusta) oli monelle raskas, eikä sitä välttämättä täytetty aina ajatuksella tai siihen jätettiin osittain vastaamatta.

Kysymys 13 (rahankäyttö) aiheutti niin ikään monessa vastaajassa hieman epävarmuutta. Monesti - vaikka paikalle oli saavuttu autolla ja eväitä saattoi olla mukana - vastattiin, ettei rahaa oltu käytetty. Todennäköisesti ne, jotka täyttivät kyselyn kotonan, ehtivät paneutua kysymykseen tarkemmin ja näin ollen jakoivat myös vastata tarkemmin.

Aineistonkeruumenetelmänä käytetyssä ohjatussa kyselyssä on runsaasti etuja. Haittoina, jotka saattavat myös vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen, voidaan tunnistaa ongelma siitä, että epämääräisiä vastauksia ei jälkeenpäin pystytä täsmentämään. Kyselyssä saattaa esiintyä enemmän tyhjiä vastauksia kuin käytettäessä haastattelumenetelmää. Lisäksi kyselyn pituus on rajoitettu, sillä yleensä ei voida käyttää pidempiä kuin 4-5 sivun pituisia lomakkeita. (Kajala ym. 2009.)

5 Tulokset

5.1 Kävijärakenne

5.1.1 Kävijöiden perustiedot

Tutkimuksen aikana saatiin yhteensä 559 vastausta eli likimain tavoiteltu määrä (≈ 570). Miehiä oli 52 % ja naisia 48 % vastanneista. Kävijätutkimukseen vastanneiden keski-ikä oli 37,5 vuotta (taulukko 3). Miehet (38 vuotta) olivat keskimäärin hieman vanhempia kuin naiset (37 vuotta). Vanhin tutkimukseen osallistuja oli 79-vuotias. Tyypillisin tutkimukseen osallistuneen ikä oli 27 vuotta.

Ikä	Mies	Nainen	Kaikki
keski-ikä	38,17	36,85	37,54
iän keskihajonta	14,15	13,74	13,96
minimi-ikä	15	15	15
maksimi-ikä	78	79	79
moodi	31	27	27
mediaani	33	33	33

Taulukko 3: Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan (n = 559).

Vastaajien koulutustausta jakautui vaihtelevasti ammattikoulun, opistotasaisen sekä alemman ja ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon kesken. Miehet olivat suorittaneet ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon useammin kuin alemman yliopisto- tai korkeakoulututkinnon (taulukko 4). Naisilla ylemmän ja alemman tutkinnon osuudet puolestaan jakautuivat tasan siten, että molempien osuus oli 31 prosenttia. Kaiken kaikkiaan 61 prosentilla tutkimukseen osallistuneista oli joko alempi tai ylempi korkeakoulutasoinen tutkinto. Ammattikoulututkinto oli seitsemällä prosentilla vastaajista.

Ammatillinen koulutus	Mies		Nainen		Kaikki	
	n1	%	n2	%	n	%
ammattikoulu	26	9	11	4	38	7
opistotasoinen tut- kinto	49	17	53	21	104	19
alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	61	22	80	31	143	26
ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto	110	39	81	31	193	35
ei ammatillista tut- kintoa	35	12	33	13	68	12
Yhteensä	281	100	258	100	546	100

Taulukko 4: Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.

Kahdeksan prosenttia kävijöistä tuli ulkomailta (taulukko 5). Eniten heitä saapui Ranskasta, Saksasta, Sveitsistä, Tšekistä ja Belgiasta. Jokunen kävijä oli myös Israelista, Kiinasta ja Kanadasta. Osa ulkomaalaisista jäi haastatteleematta kävijöiden puutteellisen kielitaidon vuoksi. Etenkin aasialaisia vierailee alueella, mutta heistä moni ei osaa englantia tai he liikkuvat ryhmänä oppaan kanssa, jolloin he eivät ehdi pysähtyä vastaamaan.

Kotimaa	n	%
Suomi	513	92
Ranskan tasavalta	7	1
Saksa	6	1
Sveitsi	5	1
Tšekki	4	1
Belgia	4	1
Intia	3	1
Espanja	3	1
Alankomaat	3	1
Puola	2	0
Yhdistynyt kuningaskunta	2	0
Israel	2	0
Valko-Venäjä	1	0
Kanada	1	0
Kiina	1	0
Venäjä	1	0
Slovakia	1	0
Yhteensä	559	100

Taulukko 5: Vastanneiden kotimaa.

Valtaosa, 92 prosenttia, tutkimukseen vastanneista oli suomalaisia. Suurimmat kävijävirrat saapuivat Helsingistä (39 %) ja Espoosta (35 %). Vantaalta, Kirkkonummelta ja

Vihdistä saapui myös jonkin verran kävijöitä (taulukko 6). Valtaosa (88 %) kävijöistä saapui tutkimukseen määritellyltä lähialueelta eli Vihdin, Kirkkonummen, Helsingin, Espoon ja Vantaan alueelta. Yksittäisiä kävijöitä tuli ympäri Suomen, muun muassa Vaasasta, Kuopiosta ja Oulusta. Aivan kaikki vastaajat eivät vastanneet tähän kysymykseen, sen vuoksi vastaajien määrä on alle vastaajien kokonaismäärän.

Asuinkunta	n	%
Helsinki	190	39
Espoo	169	35
Vantaa	32	7
Kirkkonummi	22	5
Vihti	12	2
Turku	8	2
Lohja	5	1
Kerava	5	1
Järvenpää	4	1
Hyvinkää	4	1
Kauniainen	3	1
Nurmijärvi	3	1
Riihimäki	3	1
Pori	2	0
Vaasa	2	0
Kuopio	2	0
Lahti	2	0
Kristiinankaupunki	1	0
Orimattila	1	0
Oulu	1	0
Parkano	1	0
Hämeenlinna	1	0
Juankoski	1	0
Jyväskylä	1	0
Vähäkyrö	1	0
Ylikiiminki, liittynyt Ouluun 1.1.2009	1	0
Porvoo	1	0
Tuusula	1	0
Tyrnävä	1	0
Savukoski	1	0
Sipoo	1	0
Siuntio	1	0
Tampere	1	0
Yhteensä	484	100

Taulukko 6: Vastanneiden asuinkunta.

5.1.2 Kävijöiden seuruetiedot

Alueelle saavuttiin useimmiten 2-5 henkilön seurueessa. Tällaisissa pienryhmissä liikkui 70 prosenttia kävijöistä (taulukko 7). Yksin retkeileviä oli 11 prosenttia vastanneista.

Seurueen koko	n	%
yksin	58	11
2-5 hengen seurue	381	70
6 tai useamman hengen seurue	108	20
Yhteensä	547	100

Taulukko 7: Kävijöiden seuruetiedot.

Vajaalla neljänneksellä seurueista oli mukana alle 15-vuotiaita (taulukko 8). Liikuntaesteisiä kävijöitä oli seitsemän henkilöä. Alle 15-vuotiaiden yhteismäärä on syntymävuosi-kohdassa suurempi, koska osa vastaajista vastasi vain jälkimmäiseen kysymykseen jättäen täyttämättä kysymyksen seurueen 15-vuotiaiden yhteismäärästä.

Muuttuja	n	Keski-arvo	Keski-haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Seurueen koko yhteensä	489	4,7	5,29	2	2	3	5	49
Alle 15-vuotiaita	111	3,9	6,28	1	1	2	3	38
Liikuntaesteisiä	7	1,6	0,53	1	1	2	2	2
Alle 15-vuotiaiden syntymävuodet	178	2 001,8	4,69	1 989	1 998	2 002	2 006	2 009

Taulukko 8: Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Nuuksion kansallispuistossa.

Useimmin liikkeellä oltiin oman perheen kesken (47 %) tai ystävien kanssa (31 %). Useita kävijöitä oli alueella myös työtovereiden, opiskeluryhmän tai yhdistyksen/kerhon kanssa. Yritysvieraana sen sijaan oli ainoastaan yksi tutkimukseen vastanneista (taulukko 9).

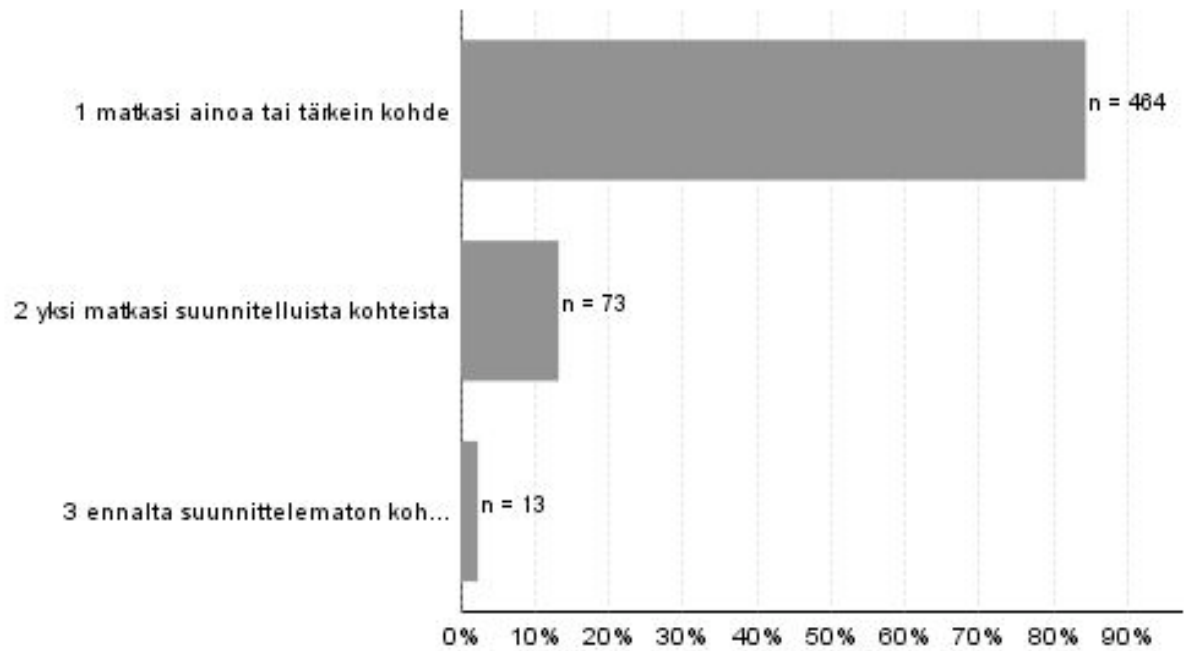
Seurueen koostuminen	n	%
oman perheen jäsenistä	220	47
muista sukulaisista	14	3
ystävistä	144	31
työtovereista	25	5
koululuokasta	5	1
opiskeluryhmästä	12	3
eläkeläisryhmästä	2	0
ohjelmalveluyrityksen asiakkaista	2	0
kerhosta, yhdistyksestä tms.	34	7
yritysvieraista	1	0
jostakin muusta, mistä?	6	1
Yhteensä	465	100

Taulukko 9: Seurueen koostumus.

5.2 Kävijöiden käsityksiä ja kokemuksia Nuuksion kansallispuistosta

5.2.1 Kohteen tärkeys

Tutkimukseen osallistuneista valtaosa (84 %) ilmoitti Nuuksion kansallispuiston olevan matkansa ainoa tai tärkein kohde (kuvio 3). Nuuksio oli yksi kohde muiden joukossa 13 prosentille vastaajista, kun taas ennalta suunnittelemattomasti alueelle saapui ainoastaan kaksi prosenttia vastaajista. Matkan muina kohteina ilmoitettiin useimmiten Helsinki, hotelli Lepolampi tai Reitti 2000 (liite 4). Useassa lomakkeessa oli mainittu myös Ikea, Kartanokylpylä Kaisankoti tai jokin eteläisen Suomen kaupunki. Paljon yksittäisiä vastauksia oli eri kohteisiin kansallispuiston lähialueille. Myös muutamat Baltian maat esiintyivät vastauksissa.

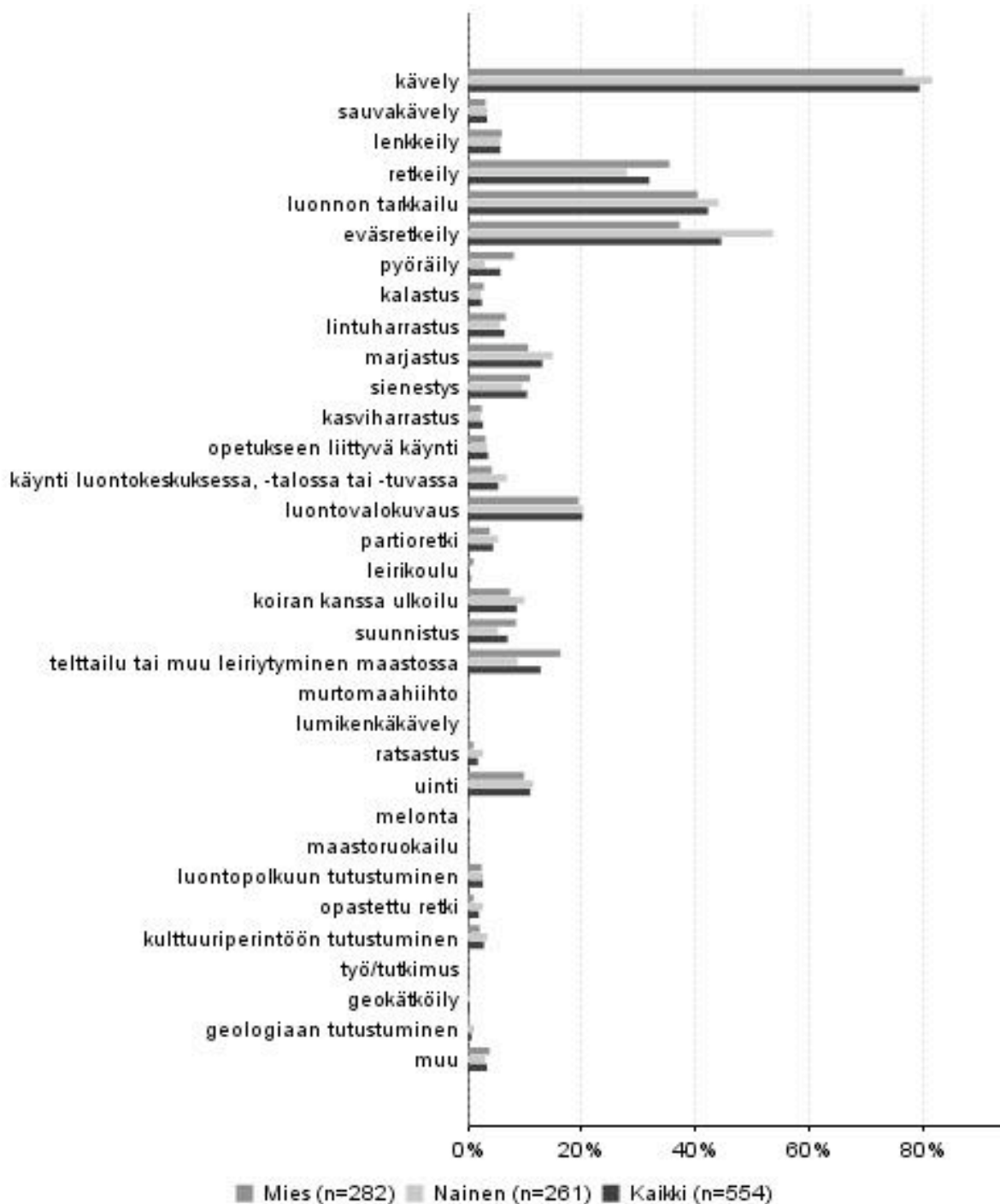
Kuvio 3: Nuuksion kansallispuiston tärkeys matkakohteena.

5.2.2 Kävijöiden ulkoilu- ja luontoharrastukset

Nuuksion kansallispuistossa selkeästi suosituin aktiviteetti on kävely, jota ilmoitti tulleensa harrastamaan 79 % vastaajista (kuvio 4). Muita suosittuja harrastuksia oli eväretkeily (45 % vastaajista), luonnon tarkkailu (42 %), retkeily (32 %) ja luontovalokuvaus (20 %). Koiran kanssa ulkoilemassa oli 9 %, suunnistamassa 7 % ja partioretkellä 5 % vastaajista. Murtomaahiihtämässä ilmoitti olevansa ainoastaan yksi vastaajista. Kysymyksessä oli mahdollista valita useampia aktiviteetteja.

Suurin ero miesten ja naisten kesken on eväretkeilyssä. Sitä ilmoitti harrastaneensa miehistä 37 %, kun taas naisista 54 %. Telttailu tai muu leirytyminen oli puolestaan hieman enemmän miesten suosiossa; miehet 16 % ja naiset 9 %. Samoin retkeily ylipäätään oli ohjelmassa 35 %:lla miehistä, naisista sitä oli harrastamassa 28 %. Muutoin ei suuria eroja sukupuolten välillä esiinny ja erot ovatkin muutamien prosenttiyksikköjen luokkaa.

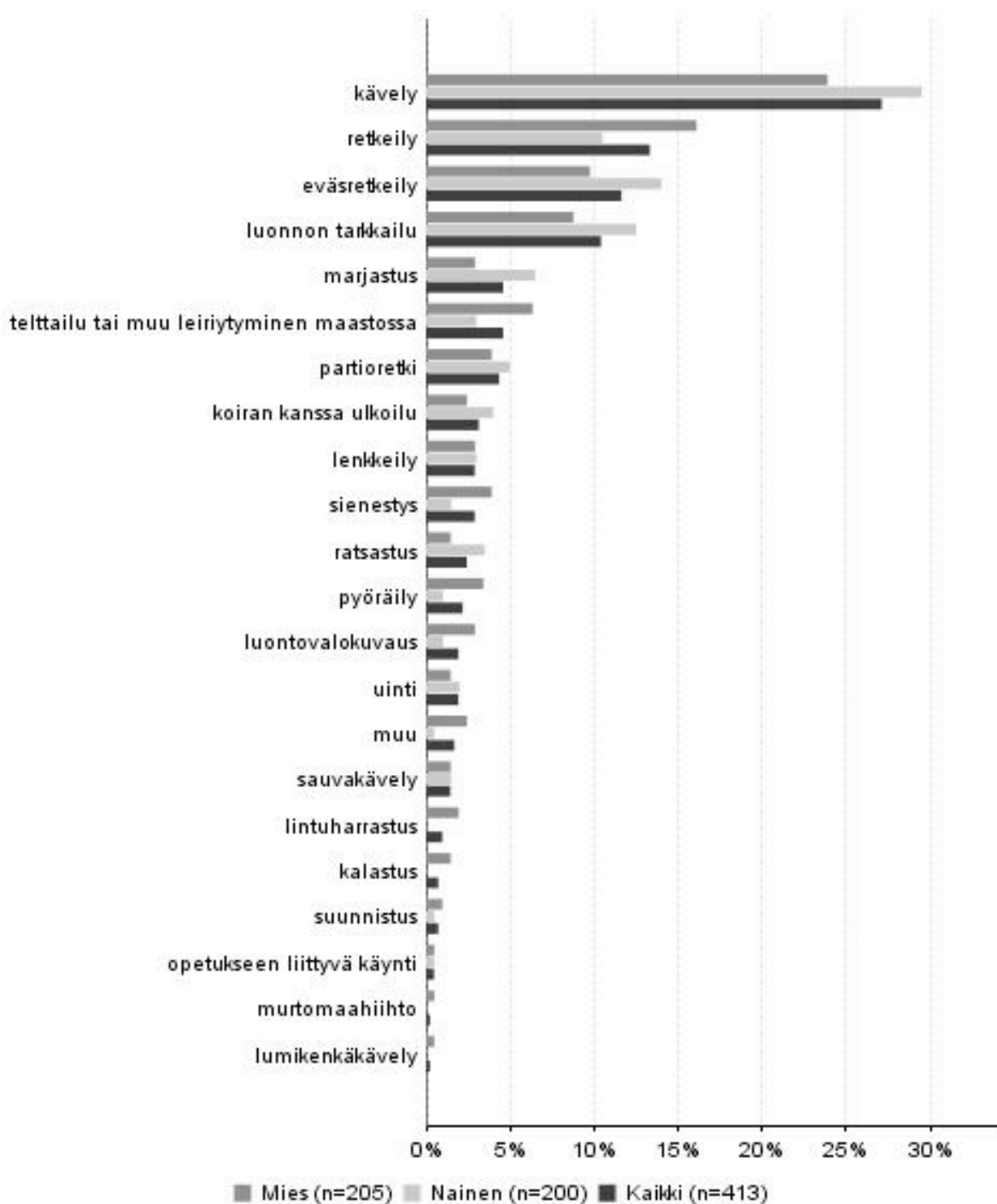
Kuvio 4: Pääasialliset harrastukset, joihin osallistuttiin tai aiottiin osallistua tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa.

Vastaajista 61:lle prosentille riitti 1-3 aktiviteettia (taulukko 10). Suurin piirtein kolmannes vastaajista ilmoitti harrastavansa 4-6 aktiviteettia. Kahdeksan henkilöä in-toutui harrastamaan yli kymmentä aktiviteettia. Naiset ja miehet olivat kutakuinkin yhtä aktiivisia käyntikertansa harrastuksien määrän suhteen.

Harrastusten lukumäärä	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1–3 aktiviteettia	178	63	157	60	339	61
4–6 aktiviteettia	82	29	87	33	174	31
7–9 aktiviteettia	20	7	12	5	33	6
10 aktiviteettia tai enemmän	2	1	5	2	8	1
Yhteensä	282	100	261	100	554	100

Taulukko 10: Harrastusten lukumäärä tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa.

Kävijöiltä tiedusteltiin, mikä oli heille tärkein aktiviteetti haastattelua koskevalla käynnillä. Kävelyn ilmoitti 27 %, retkeilyn 13 %, eväretkeilyn 12 % ja luonnon tarkkailun 10 % vastaajista (kuvio 5). Telttailun tai muun leiriytymisen maastossa koki tärkeimmäksi 5 %, partioretken 4 % ja suunnistuksen yksi prosentti kyselyyn osallistuneista. Kävely, eväretkeily ja luonnon tarkkailu oli naisille hieman miehiä tärkeämpää. Suosituimmista aktiviteeteista retkeily ja telttailu olivat puolestaan miehille hieman naisia tärkeämpää. Lintuharrastus oli kahdelle prosentille ja kalastus yhdelle prosentille miehistä tärkeintä, kun taas naisista yksikään ei kokenut näitä tärkeimpinä aktiviteetteina.

Kuvio 5: Vastanneiden tärkeimmät aktiviteetit tällä käynnillä Nuksion kansallispuistossa.

5.2.3 Käyntien alueellinen jakautuminen

Haukkalammen alue on kansallispuiston ylivoimaisesti suosituin alue: 79 % vastaajista ilmoitti vierailleensa tai vierailevansa siellä käyntinsä aikana (taulukko 11). Kattilan alue oli retkikohteena vajaalla kolmanneksella haastatelluista ja Holma-Saarijärvi reilulla viidenneksellä. Verrattaessa haastattelupaikkoihin voidaan havaita, että 69 % vastauksista saatiin Haukkalammelta ja 16 % Kattilasta (ks. taulukko 2).

Käyntikohde	kpl	%
Haukkalammen alue	443	79
Kattilan alue	155	28
Holma-Saarijärvi	122	22
Siikaniemi, Siikaranta	71	13
Iso-Holma	64	11
Elohovin - Saarilammen alue	34	6
muualla, missä?	31	6
Högbackan alue	30	5
Valkialampi, Valkealampi, Pöksynhaara, Urja, Vääräjärvi	27	5
Takalan laavu	25	4
Mustakorpi - Heinässuo	15	3
Saarijärven - Takkulan alue	6	1
Vastanneita yhteensä	559	100

Taulukko 11: Käyntien alueellinen jakautuminen Nuuksion kansallispuistossa. Käynnillä oli mahdollista vierailla useammassa paikassa.

Hieman yli puolet (53 %) vastaajista oli lyhyeksi määritellyllä (alle 10 kilometrin pituisella) omatoimisella retkellä merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa (taulukko 12). Omatoimisella retkellä merkittyjen reittien ulkopuolella oli puolestaan vajaa kolmannes vastaajista (28 %). Merkityillä reiteillä pitkän, yli 10 kilometrin lenkin teki 14 % vastaajista. Opastetulle retkelle osallistui kolme prosenttia kävijöistä.

Millainen käynti	n	%
Lyhyt (alle 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa	282	53
Omatoiminen retki merkittyjen reittien ulkopuolella	151	28
Pitkä (yli 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä	76	14
Osallistun opastetulle retkelle	17	3
Muu, mikä?	5	1
Yhteensä	531	100

Taulukko 12: Tämänkertaisen käynnin luonne.

5.2.4 Käynnin kesto ja toistuvuus

Yö- ja päiväkävijöiden osuutta tarkasteltaessa korostuu hyvin Nuuksion kansallispuiston sijainti keskellä pääkaupunkiseutua. Tutkimukseen osallistuneista päiväkävijöiden osuus oli 81 % (taulukko 13). Yöpyjiä oli näin ollen 19 %. Valtaosa kävijöistä asuu kansallispuiston sijainti- ja lähikunnissa ja käy alueella muutaman tunnin päiväretkellä. Päiväkäynti kesti keskimäärin 3,4 tuntia ja tyypillisin päivävierailu oli kahden tunnin mittainen. Miesten ja naisten välillä ei päiväkäynneissä juuri ole eroja. Sukupuolten erot korostuvatkin enemmän kansallispuistossa yöpyjien kohdalla. Yön alueella viettäneistä miehiä oli 61 % ja naisia 38 %. Naisilla kuitenkin vierailu kesti keskimäärin kaksi vuorokautta, kun miehillä se oli hieman lyhyempi, 1,7 vuorokautta. Molemmat sukupuolet huomioon ottaen tyypillisin vierailu alueella oli yhden yön mittainen. Pitimmän vierailun ilmoitettiin kestäneen viisi vuorokautta.

Kävijäryhmä	n	%	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	439	81	3,4	3	2	0	12
Miehet	214	49	3,5			0	12
Naiset	216	49	3,1			0	12
Yöpyjät	104	19	1,8	1	1	1	5
Miehet	63	61	1,7			1	5
Naiset	40	38	2,0			1	5
Yhteensä	543						

Taulukko 13: Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuiston alueella.

Kävijöiltä tiedusteltiin myös, miten pitkään he oleskelivat Nuuksiossa ja sen lähialueilla yhteensä (kuva 3).

Kuva 3: Nuuksion kansallispuisto ja tätä tutkimusta varten määritellyt lähialueet. Punaisella merkityt alueet ovat kansallispuistoa (tutkimusalue). Vihreällä merkitty on tutkimukseen määriteltyä lähialuetta.

Kyselylomakkeessa on kohta ”asun lähialueella”. Käynnin kokonaiskestossa Nuuksiossa ja sen lähialueilla on huomioitu ainoastaan lähialueen ulkopuolella asuvat vastaajat. Näin tulos kuvaa matkailijoiksi luokiteltavien henkilöiden viipymää. Tällaisia kävijöitä oli 17 % tutkimukseen osallistuneista. Heistä puolet oli päiväretkellä ja puolet yöpyi Nuuksion kansallispuistossa tai sen lähialueella (taulukko 14). Keskimääräinen päiväkäynti kansallispuistossa lähialueineen oli 4,6 tunnin mittainen, mikä on reilun tunnin pidempi kuin kaikkien kävijöiden keskiarvo. Pisin oli kestoltaan puoli vuorokautta. Yöpyjät viettivät kansallispuistossa lähialueineen keskimäärin 3,5 vuorokautta. Naisten vierailu (4,1 vrk) kesti kuitenkin keskimäärin hieman yli vuorokauden pidempään, kuin miesten (3,0 vrk). Tyypillisin vierailu molemmat sukupuolet huomioon ottaen on kuitenkin kahden vuorokauden mittainen. Pisimmällään alueella vietettiin 10 vuorokautta.

Kävijäryhmä	n	Osuus %	Käynnin kesto (yöpyjillä vrk, päiväkävijöillä h)				
			Keskiarvo	Mediaani	Moodi	Min	Max
Päiväkävijät	48	50	4,6	4	4	1	12
Miehet	26	54	4,8			1	12
Naiset	22	46	4,3			1	12
Yöpyjät	48	50	3,5	2	2	1	10
Miehet	24	50	3,0			1	10
Naiset	23	48	4,1			1	9
Yhteensä	96						

Taulukko 14: Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Valtaosa (89 %) kansallispuiston alueella yöpymisistä oli 1-2 vuorokauden mittaisia (taulukko 15). Luonnollinen ajankohta yöpymisille onkin usein viikonloppu, josta joko toinen tai molemmat yöt vietetään maastossa. Lähialueella yöpyneiden käynnin kesto on niinkään usein (56 %) 1-2 vuorokautta, mutta myös 4-5 vuorokautta viettäneitä on liki kolmannes (29 %) vastaajista. Nuuksion kansallispuisto ei olekaan monille kauempaa tuleville se ainoa kohde, vaan samalla reissulla on tarkoitus viettää aikaa muissakin lähialueen kohteissa.

Yöpymistapa	n	Kes- ki- arvo	Kes- ki- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Vuokratuvassa	13	1,4	0,87	1	1	1	1	4
Vuokramökissä	1	3,0		3	3	3	3	3
Omassa mökissä	2	2,0	0,00	2	2	2	2	2
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	77	1,5	0,87	1	1	1	2	5
Kodassa tai laavussa	11	1,1	0,30	1	1	1	1	2
Muulla	7	2,4	0,79	1	2	3	3	3

Taulukko 15: Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston alueella (n = 111).

Lähialueella yöpyjistä monet kertoivatkin majoittuvansa hotellissa, omassa mökissä tai muussa omassa majoitteessa (laavu, telta tms.) tai muulla (taulukko 16). Kuta-kin näistä majoitusmuodoista käytettiin kutakuinkin yhtä paljon. Itse kansallispuistos-
sa selkeästi suurin osa (69 %) majoittui omassa laavussa tai teltassa tms. Myös vuok-
ratuvilla (12 %) sekä kodilla ja kiintolaavuilla (10 %) oli käyttäjiä.

Yöpymistapa	n	Kes- ki- arvo	Kes- ki- haj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Hotellissa	8	4,9	2,47	1	4	5	5	10
Vuokramökissä	1	1,0		1	1	1	1	1
Omassa mökissä	9	2,2	1,56	1	1	2	2	6
Asuntoautossa tai - vaunussa	2	3,0	0,00	3	3	3	3	3
Omassa majoitteessa (laavu, telta tms.)	11	1,5	0,93	1	1	1	2	4
Kodassa tai laavussa	1	2,0		2	2	2	2	2
Muulla	9	3,7	2,18	1	1	4	5	7

Taulukko 16: Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston lähistöllä (n = 41).

Yhteenveto yöpymisten määrästä on taulukossa 17.

Yöpymisten määrä, öitä	Yöpyminen alueella		Yöpyminen lähitöllä		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
1	69	62	16	39	85	56
2	30	27	7	17	37	24
3	6	5	3	7	9	6
4	5	5	5	12	10	7
5	1	1	7	17	8	5
6			1	2	1	1
7			1	2	1	1
10			1	2	1	1
Yhteensä	111	100	41	100	152	100

Taulukko 17: Vastanneiden yöpyneiden määrän yhteenveto Nuuksion kansallispuistossa.

Kolme neljästä tutkimukseen osallistuneesta oli käynyt alueella aiemminkin. Nuuksion kansallispuisto onkin hyvien yhteyksien päässä oleva suosittu retki- ja ulkoilukohde, jonne palataan säännöllisesti. Neljännes kävijöistä oli alueella ensi kertaa. Sukupuolien välillä ei ollut juuri eroa käyntien toistuvuudessa. Puolella kävijöistä ensimmäinen käynti Nuuksion kansallispuistossa oli ollut jo ennen vuotta 1998 (taulukko 18).

Käynnin toistuvuus	Miehet		Naiset		Kaikki	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Ensikertaa alueella	54	24	57	26	111	25
Käynyt aikaisemmin	174	76	159	74	339	75
Yhteensä	228		216		450	

Taulukko 18. Vastanneiden käynnin toistuvuus Nuuksion kansallispuistossa.

Olipa jollain varhaisin alueeseen tutustuminen tapahtunut jo vuonna 1947. Kun toiset olivat puistossa ensimmäistä kertaa, oli eräällä kävijällä edellisestä käynnistä ehtinyt vierähtämään jo nelisenkymmentä vuotta (taulukko 19).

Ensimmäinen ja viimeisin käynti alueella	n	Keskiarvo	Keskihaj.	Prosenttipisteet				
				Min	25%	Med	75%	Max
Ensimmäisen kerran käynyt vuonna	295	1995,0	11,67	1947	1988	1998	2004	2009
Ensimmäisen kerran käynyt 'n' vuotta sitten	295	14,1	11,71	0	5	11	21	62
Viimeksi käynyt vuonna	299	2007,7	3,65	1970	2008	2009	2009	2010
Viimeksi käynyt 'n' vuotta sitten	299	1,4	3,68	0	0	0	1	40

Taulukko 19: Vastanneiden aiempien Nuuksion kansallispuistossa käyntien ajoittuminen.

5.2.5 Saapuminen alueelle

Kävijätutkimuksen aikana eniten vastauksia saatiin kevästä syksyyn ulottuvalla ajanjaksolla kesäkuun ollessa kuitenkin yllättävän hiljainen (taulukko 20). Eniten kävijöitä (16 %) oli sekä heinä- että lokakuussa. Mikään kuukausista ei kuitenkaan erottunut erityisen suosittuna muihin verrattuna. Vuodenvaihteen tienoilla kuukaudet marraskuusta maaliskuuhun olivat hiljaisimpia. Vähiten kävijöitä oli helmikuun pakkasilla (3 henkilöä/1 %). Talvi 2010 menikin pitkälti reilujen pakkasten merkeissä, mikä onkin osaltaan ainakin kylmimpinä pakkaspäivinä vähentänyt ulkoiluintoa esimerkiksi pienten lasten kanssa. Muutamina talvipäivinä vastauslomakkeita saatiin keräytyksi vain yksi kappale. Huomionarvoista on toki myös keruupäivien määrien jakautuminen kuukausittain ja siitä aiheutuva vaihtelu vastausten jakautumiseen keruukaudelle. Hiljaisimpana helmikuuna keräyspäiviäkin oli vain kolme. Heinäkuussa keräyspäiviä oli seitsemän, jolloin vastauksia saatiin eniten. Tosin lokakuun neljällä keräyspäivälläkin päästiin lähes yhtä suureen tulokseen heinäkuun kanssa.

Kuukausi	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Tammikuu	19	3	19	3
Helmikuu	3	1	3	1
Maaliskuu	22	4	22	4
Huhtikuu	65	12	65	12
Toukokuu	76	14	76	14
Kesäkuu	47	8	46	8
Heinäkuu	91	16	92	16
Elokuu	62	11	62	11
Syyskuu	71	13	71	13
Lokakuu	89	16	89	16
Marraskuu	8	1	8	1
Joulukuu	6	1	6	1
Yhteensä	559	100	559	100

Taulukko 20: Nuksion kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.

Viikolla käynnit painottuvat pääosin loppuviikkoon (taulukko 21). Vilkkain päivä oli lauantai, jolloin 30 % vastaajista saapui kansallispuistoon. Sunnuntaisin kävijöitä oli lähes yhtä paljon (27 %). Maanantaista keskiviikkoon kävijöitä on myös, mutta määrä esimerkiksi maanantaina on noin viidennes viikonlopun kävijämäärästä.

Viikonpäivä	Saapumispvm		Vastauspvm	
	kpl	%	kpl	%
Maanantai	36	6	30	5
Tiistai	23	4	23	4
Keskiviikko	40	7	45	8
Torstai	71	13	52	9
Perjantai	71	13	58	10
Lauantai	166	30	184	33
Sunnuntai	152	27	167	30
Yhteensä	559	100	559	100

Taulukko 21: Saapuminen Nuksion kansallispuistoon ja vastaaminen viikonpäivittäin.

Valtaosa (77 %) kävijöistä saapui alueelle klo 10-16 välisenä aikana (taulukko 22). Aamukahdeksan ja -kymmenen välillä saapui 8 % vastaajista. Iltakuuden ja aamukahdeksan välillä saapujia oli niinkään 8 %.

Kellonaika	Saapumisaika		Vastausaika	
	kpl	%	kpl	%
8:00-9:59	45	8	7	1
10:00-11:59	168	31	85	18
12:00-13:59	165	30	134	28
14:00-15:59	87	16	126	26
16:00-17:59	37	7	101	21
18:00-19:59	22	4	32	7
20:00-21:59	16	3		
22:00-7:59	6	1		
Yhteensä	546	100	485	100

Taulukko 22: Saapuminen Nuuksion kansallispuistoon ja vastaaminen saapumis- ja vastausajankohdan mukaan.

Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen valtaosa (74 %) käytti henkilöautoa ja lähes kaikki näistä (73 %) kulkivat sillä perillä asti (taulukot 23 ja 24). Henkilöauton lisäksi hyödynnettiin julkista liikennettä, linja-autoa käytti matkantekoon 16 % ja junaa 11 %. Linja-auto oli viimeisin kulkuneuvo 13 prosentilla; junalla ei perille kansallispuistoon pääse. Polkupyörä oli vaihtoehto viidelle prosentille ja lentokonettakin oli muutama kauempaa tullut käyttänyt. Taksi toi kansallispuistoon 10 tutkimukseen osallistunutta kävijää.

Kulkuneuvo	kpl	%
henkilöauto	409	74
henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailu- auto	10	2
linja-auto	88	16
tilausbussi (ryhmämatka)	11	2
juna	62	11
lentokone	3	1
moottoripyörä	1	0
polkupyörä	27	5
kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
jalan	27	5
taksi	10	2
jokin muu	11	2
Vastanneita yhteensä	550	100

Taulukko 23: Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan Nuuksion kansallispuistoon. Matka on voitu tehdä useammalla kulkuneuvolla.

Viimeisin kulkuneuvo	kpl	%
henkilöauto	393	73
henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailu- auto	7	1
linja-auto	67	13
tilausbussi (ryhmämatka)	11	2
polkupyörä	25	5
kanootti, kajakki tai soutuvene	1	0
jalan	21	4
taksi	10	2
Yhteensä	535	100

Taulukko 24: Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo Nuuksion kansallispuistoon saavuttaessa.

5.2.6 Käyntiin liittyvä rahankäyttö ja sen paikallistaloudelliset vaikutukset

Kävijöiden rahankäytön ja sen paikallistaloudellisten vaikutusten arvioimiseksi vastaajia pyydettiin arvioimaan kulut, jotka liittyivät tähän käyntiin Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueilla. Keskimäärin matkailijat arvioivat kuluttaneensa kahdeksan euroa (taulukko 25). Alueella yöpyneet arvioivat kuluttaneensa 15 euroa ja päiväkävijät viisi euroa. Lähialueelta tulleet kävijät kuluttivat kuusi euroa, ulkomaiset matkailijat kahdeksan euroa ja kauempaa kotimaasta tulleet keskimäärin 20 euroa

käyntiä kohden. Eniten kuluttivat lähialueen ulkopuolelta tulleet kotimaiset matkailijat, jotka myös yöpyivät alueella. He arvioivat kuluttaneensa 40 € haastattelukerran käynnillä. Kaikkien kävijöiden kulutuksen kahdeksan euron keskimääräinen summa on varsin alhainen. Tämä selittyy sillä, että Nuuksion kansallispuistossa valtaosa kävijöistä on lyhyellä ulkoiluretkellä, jonne ei useinkaan välttämättä oteta esimerkiksi eväitä mukaan. Toisekseen moni vastaajista ei ilmeisesti ole osannut tai jaksanut arvioida oikein kaikkea sitä, mitä kysymyksessä on kysytty. Monelta vastaajalta lienee jäänyt huomioimatta esimerkiksi polttoainekulut, jotka ovat syntyneet alueelle saapumisesta.

	Kaikki	Majoittujat	Päiväkävijät
Kaikki kävijät	n = 544	n = 128	n = 413
<i>Keskimääräinen kulutus (€)</i>	8	15	5
<i>Kulutus yhteensä (€)</i>	1 363 537	649 883	694 312
<i>% kulutuksesta</i>		48 %	52 %
Kotimaiset matkailijat	n = 56	n = 24	n = 32
<i>Keskimääräinen kulutus (€)</i>	20	40	5
<i>Kulutus yhteensä (€)</i>	391 866	335 751	58 407
<i>% kulutuksesta</i>		85 %	15 %
Ulkomaiset matkailijat	n = 44	n = 21	n = 22
<i>Keskimääräinen kulutus (€)</i>	8	5	10
<i>Kulutus yhteensä (€)</i>	118 746	38 679	80 761
<i>% kulutuksesta</i>		32 %	68 %
Lähialueen asukkaat	n = 416	n = 80	n = 333
<i>Keskimääräinen kulutus (€)</i>	6	11	4
<i>Kulutus yhteensä (€)</i>	835 958	295 337	517 138
<i>% kulutuksesta</i>		36 %	64 %

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin rahankäyttöä ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

Taulukko 25: Nuuksion kansallispuistossa käyntiin liittyvä rahankäyttö (sis. ALV) ja käynnit matkailijaryhmittäin ja oleskelun pituuden mukaan kansallispuistossa ja sen lähialueella.

Paikallistaloudellisten vaikutusten arvioinnissa käytettyjä käsitteitä on määritelty taulukossa 26.

Käsite	Määritelmä
Kokonaistulovaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset tulovaikutukset.
Kokonaistyöllisyysvaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä lähialueelle syntyvät välittömät ja välilliset henkilötyövuodet.
Kotimaiset matkailijat	Kohteen lähialueen ulkopuolelta Suomesta tulevat kävijät.
Paikalliset kävijät	Lähialueella asuvat kävijät.
Majoittujat	Kohteessa tai sen lähialueella vähintään yhden yön majoittuneet kävijät.
Päiväkävijät	Kävijät, jotka eivät ole yöpyneet kohteessa tai sen lähialueella.
Välittömät vaikutukset	Kävijöiden rahankäytöstä aiheutuvat välittömät tulo- ja työllisyysvaikutukset lähialueen yrityksissä.
Välilliset vaikutukset	Välittömät vaikutukset kertautuvat välillisiksi vaikutuksiksi, kun välitöntä tuloa saavat yritykset ostavat muilta lähialueen yrityksiltä tuotteita ja palveluita sekä maksavat tuloa työntekijöille, jotka käyttävät tulonsa tuotteiden ja palveluksien ostoon lähialueella. Osa välillisistä vaikutuksista vuotaa alueen ulkopuolelle.

Taulukko 26: Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmää.

Nuuskion kansallispuiston kävijöiden rahankäytön kokonaisvaikutukset olivat noin 1,4 miljoonaa euroa (taulukko 27). Työllisyysvaikutukseksi lasketaan 11 henkilötyövuotta. Nämä luvut kuvaavat kävijöiden rahankäytöstä alueelle muodostuvia välillisiä ja välittömiä rahavirtoja sekä niihin kytkeytyviä työllisyysvaikutuksia. Metsähallitus on arvioinut kaikkien Suomen kansallispuistojen vastaavien lukujen olevan yhteenlaskettuna 70,1 miljoonaa euroa ja 893 henkilötyövuotta. Nuuskion osuus luvuista on keskimääräistä pienempi. Kun määrät jaetaan tasan Suomen kaikkien 35:n kansallispuiston kesken, saadaan keskimääräiseksi tulovaikutukseksi 2 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutukseksi 25,5 henkilötyövuotta. Ero selittyy osin Nuuskion kansallispuiston luonteella verrattuna muihin. Nuuskio on enemmänkin lähivirkistyskohde, jossa rahankäyttö on vähäisempää, kuin kohteissa, joissa esimerkiksi kävijät majoittuvat useammin. (Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos 2009.)

Menolajeista ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset nousevat selkeästi yli muiden keskimääräistä rahankäyttöä mitattaessa. Seuraavaksi eniten rahaa on mennyt huoltamoostoksiin ja majoituspalveluiden käyttöön. Vaikka majoituspalveluihin keskimäärin käytetyt eurot ovat alle puolet ruoka- ja muihin vähittäiskauppaostoksiin verrattuna, tuottavat niihin käytetyt eurot silti kolme henkilötyövuotta ruoka- ja vähittäiskauppaostosten tuottaessa yhden. Tämä selittyy palvelualojen (kuten majoituspalvelut) työllistävämällä vaikutuksella. Näiden tulovaikutus kohdistuu myös suuremmassa määrin lähialueelle.

Menolaji	Keskimääräinen rahankäyttö € (sis. ALV)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
	<i>n = 544</i>		
Huoltamo-ostokset ¹	1,41	15 855	0
Paikallisliikenne ²	0,53	87 420	1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa-ostokset	2,36	77 301	1
Kahvila ja ravintola	0,52	73 307	1
Majoittuminen	1,13	186 978	3
Ohjelmapalvelut ³	0,78	128 411	1
Muut menot ⁴	0,86	120 351	1
Välittömät vaikutukset yhteensä		689 623	7
Välilliset vaikutukset		709 747	4
Kokonaisvaikutukset		1 399 370	11

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

Taulukko 27: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset Nuuksion kansallispuistossa ja lähialueella menolajeittain.

Matkakohdepäätöksen perusteella jaettaessa Nuuksion kansallispuiston tärkeimmäksi kohteeseen valinneiden taloudelliset kokonaisvaikutukset ovat noin 850 000 € ja työllisyysvaikutukset kuusi henkilötyövuotta (taulukko 28). Kun kansallispuisto oli yksi monista kohteista, olivat taloudelliset vaikutukset noin 550 000 €. Henkilötyövuosia muodostuu tällöin viisi. Mikäli kohde oli ennalta suunnittelematon, olivat myös kokonaisvaikutukset niin rahankäytön kuin työllistävyysasteen suhteen melko marginaaliset.

Menolaji	Tärkein kohde <i>n = 453</i>		Yksi monista kohteista <i>n = 70</i>		Ennalta suunnittelematon <i>n = 13</i>		Yhteensä <i>n = 536</i>	
	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulovai- kutus (€, ilman ALV)	Työll- i- syys- vaik- utus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	13 283	0,1	2 532	0,0	209	0,0	16 024	0,1
Paikallisliikenne ²	72 334	0,4	11 455	0,1	4 935	0,0	88 724	0,5
Ruoka- ja vähittäiskauppaostokset	66 617	0,6	11 584	0,1	122	0,0	78 324	0,7
Kahvila ja ravintola	27 464	0,4	45 890	0,7	1 046	0,0	74 401	1,1
Majoittuminen	42 720	0,6	147 048	2,2	0	0,0	189 769	2,9
Ohjelmapalvelut ³	98 076	0,6	31 943	0,2	308	0,0	130 328	0,8
Muut menot ⁴	108 718	1,1	13 168	0,1	261	0,0	122 147	1,3
Välittömät vaikutukset yhteensä	429 214	4	263 621	3	6 882	0	699 718	7
Välilliset vaikutukset	424 137	2	289 942	1	6 057	0	720 136	4
Kokonaisvaikutukset⁵	853 352	6	553 563	5	12 939	0	1 419 854	11

* havaintojen määrä (*n*) < 10, jolloin paikallistaloudellisia vaikutuksia ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmentoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 28: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan.

Euromääräisesti suurimman tulovaikutuksen tuottavat lähialueen asukkaat (taulukko 29). Suhteellisesti tarkasteltaessa muualta kotimaasta tulevat kävijät tuovat kuitenkin eniten euroja alueelle. Kokonaisvaikutukset ovat noin 58 % lähialueen asukkaiden euroista, vaikka määrällisesti heitä on vain kymmenesosa.

Menolaji	Kotimaan matkailijat		Ulkomaiset matkailijat		Lähialueen asukkaat		Yhteensä	
	n = 56		n = 44		n = 416		n = 516	
	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)	Tulo-vaikutus (€, ilman ALV)	Työllisyysvaikutus (htv)
Huoltamo-ostokset ¹	5 149	0,0	916	0,0	9 064	0	15 129	0
Paikallisliikenne ²	11 309	0,1	13 662	0,1	64 950	0	89 921	1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppaostokset	17 098	0,2	5 350	0,0	56 504	1	78 952	1
Kahvila ja ravintola	31 236	0,5	11 272	0,2	29 833	0	72 341	1
Majoittuminen	125 738	1,9	18 307	0,3	33 857	1	177 902	3
Ohjelmapalvelut ³	3 204	0,0	15 881	0,1	115 333	1	134 418	1
Muut menot ⁴	18 108	0,2	6 480	0,1	85 997	1	110 585	1
Välittömät vaikutukset yhteensä	211 842	3	71 868	1	395 538	4	679 248	7
Välilliset vaikutukset	238 737	1	72 051	0	383 885	2	694 673	3
Kokonaisvaikutukset⁵	450 579	4	143 918	1	779 424	5	1 373 921	11

* havaintojen määrä (n) < 10, jolloin paikallistaloudellisia vaikutuksia ei arvion epäluotettavuuden vuoksi ilmoiteta

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattuna segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän vaihtelusta.

Taulukko 29: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin

Lähialueen asukkaat panostivat selkeästi eniten ohjelmapalveluihin. Muualta kotimaasta tulleet eivät puolestaan juuri nimeksikään intoutuneet näitä palveluita käyttämään. Sen sijaan suurin osa heidän euroistaan meni majoituspalveluihin (taulukko 30).

Menolaji	Päiväkävijät		Majoittujat		Yhteensä	
	<i>n</i> = 413		<i>n</i> = 128		<i>n</i> = 541	
	Tulovai- kutus (€, ilman ALV)	Työlli- syys- vaiku- tus (htv)	Tulovai- kutus (€, ilman ALV)	Työlli- syys- vaikutus (htv)	Tulovai- kutus (€, ilman ALV)	Työlli- syys- vaikutus (htv)
Huoltamo- ostokset ¹	9 522	0,1	6 420	0,1	15 943	0
Paikallisliikenne ²	47 177	0,3	38 283	0,2	85 460	1
Ruoka- ja muut vähittäiskauppa- ostokset	28 985	0,3	47 532	0,4	76 517	1
Kahvila ja ravinto- la	41 848	0,6	31 088	0,5	72 936	1
Majoittuminen	46 599	0,7	141 416	2,2	188 015	3
Ohjelmapalvelut ³	126 068	0,8	3 056	0,0	129 123	1
Muut menot ⁴	70 481	0,7	37 584	0,4	108 065	1
Välittömät vaiku- tukset yhteensä	370 680	3	305 379	4	676 059	4
Välilliset vaiku- tukset	361 737	2	333 129	2	694 867	7
Kokonaisvaiku- tukset⁵	732 417	5	638 508	5	1 370 926	11

* havaintojen määrä (*n*) < 10, jolloin paik.taloudellisia vaikutuksia ei arvion epä-
luotettavuuden vuoksi ilmoiteta

¹ Polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset

² Paikallismatkojen kuten bussi- ja taksimatkojen kustannukset

³ Ohjelma- ja virkistyspalvelut, esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin

⁴ Muut menot, esim. kalastus- metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat

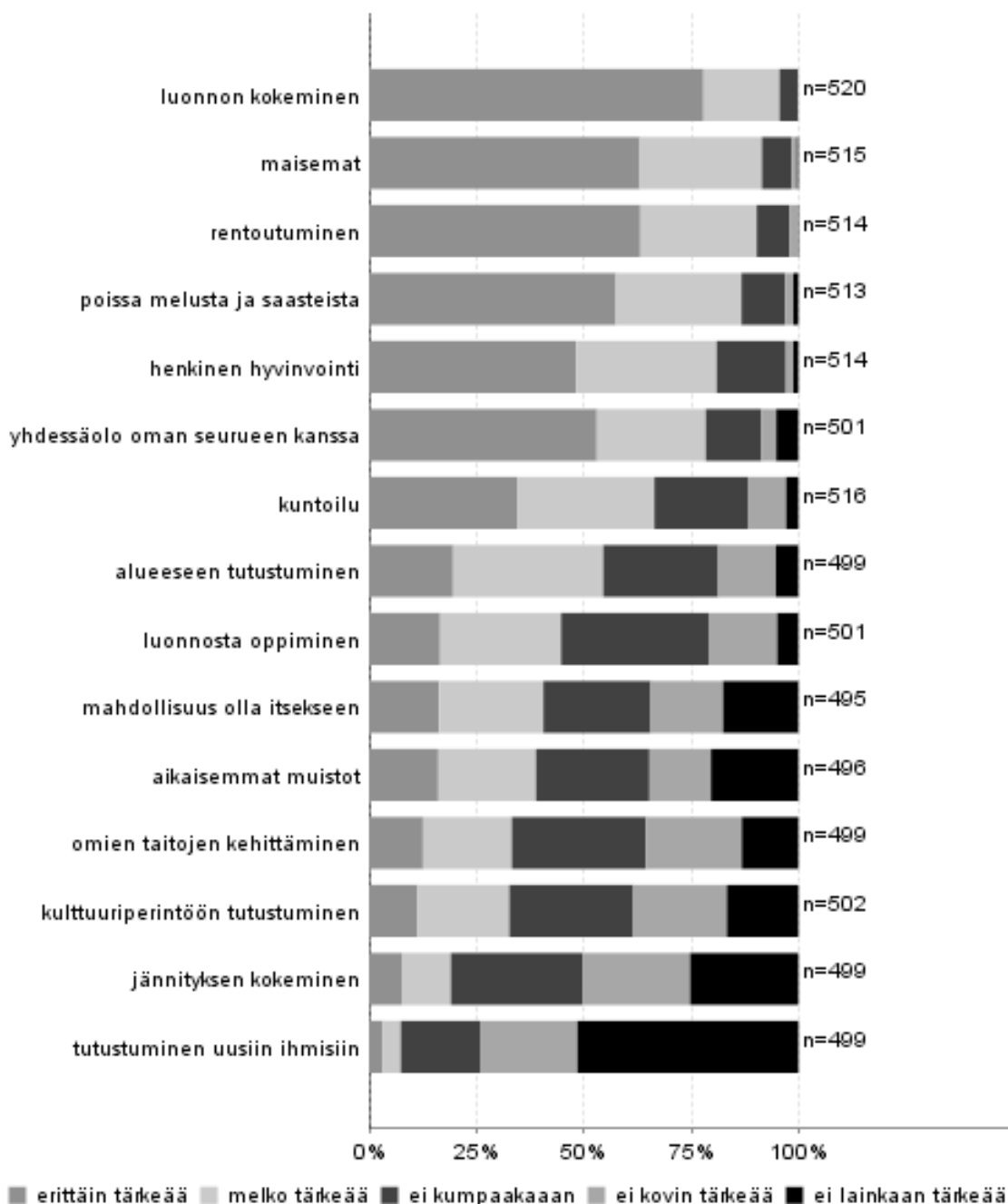
⁵ Tarkasteltaessa vaikutuksia kävijäsegmenteittäin, kokonaisvaikutukset vaihtelevat verrattu-
na segmenttoimattomaan aineistoon. Tämä johtuu käytettävissä olevien vastausten määrän
vaihtelusta.

Taulukko 30: Päiväkävijöiden ja majoittujien rahankäyttö

5.3 Kävijätyytyväisyys

5.3.1 Käynnin tarkoitus

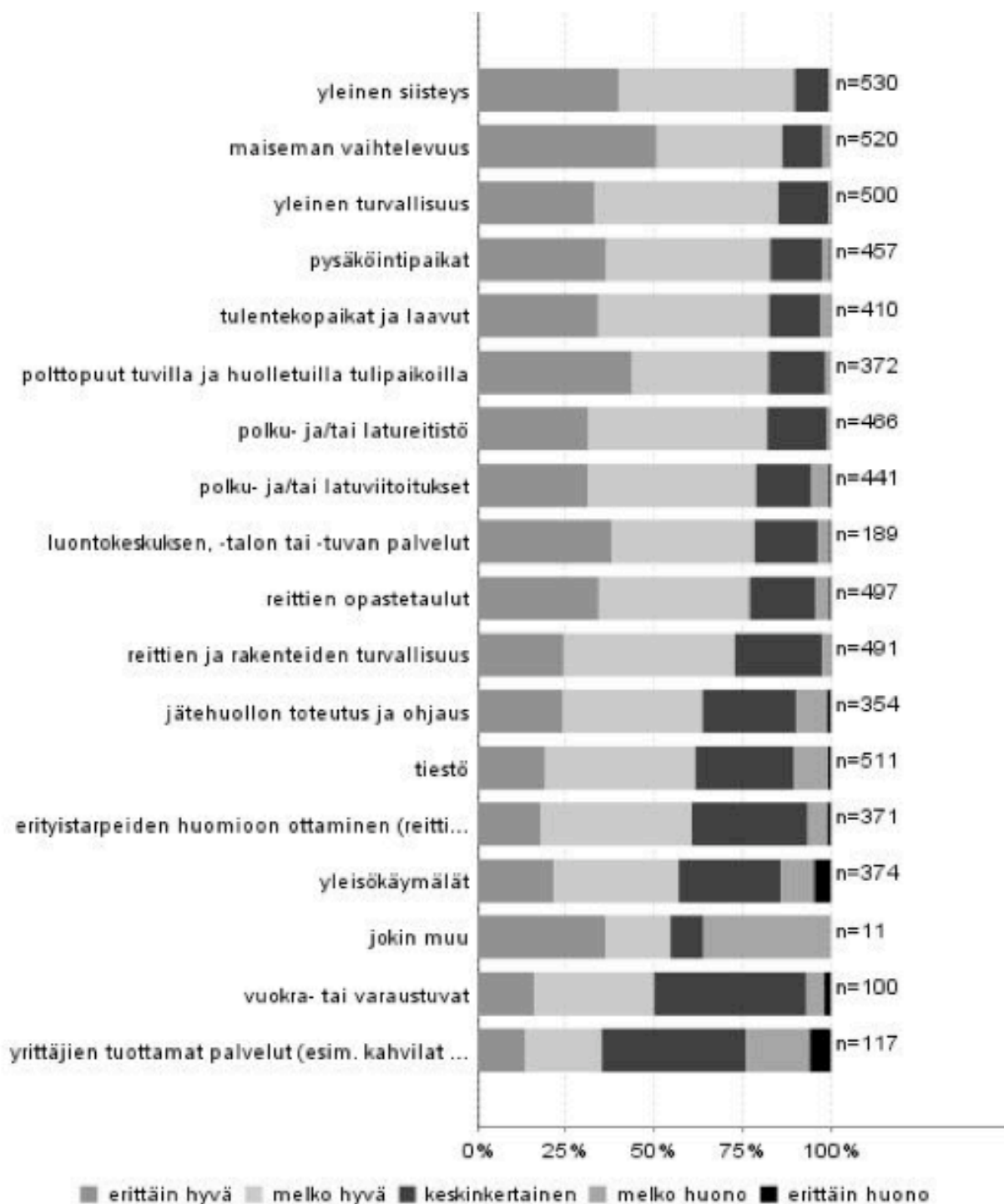
Tärkeimmiksi syiksi Nuuksion kansallispuistossa käymiseen kerrottiin luonnon kokemi-
nen, maisemat, rentoutuminen ja pääseminen pois melusta ja saasteista (kuvio 6).
Tutustuminen uusiin ihmisiin tai jännityksen kokeminen eivät puolestaan olleet ko-
vinkaan monen kävijän syy saapua kansallispuistoon. Suurin osa kävijöistä liikkuu
Nuuksion kansallispuistossa seurueen kanssa ja pitää siellä yhdessä vietettyä aikaa
tärkeänä.

Kuvio 6: Kävijöiden virkistysmotiivit Nuuksion kansallispuistossa.

5.3.2 Kävijöiden mielipiteet alueesta, palveluista ja ympäristön laadusta

Nuuksion kansallispuiston palveluja kävijät pitivät pääsääntöisesti hyvinä (kuvio 7). Käytetyimpiä palveluita ja rakenteita olivat tiestö (93 %), reittien opastetaulut (90 %), polku- ja/tai latureitistö (85 %) ja pysäköintipaikat (83 %). Vähiten käyttöä oli vuokra- ja varaustuvilla (18 %) sekä yrittäjien tuottamilla palveluilla (21 %).

Kuvio 7: Kävijöiden mielipiteet Nuksion kansallispuiston palveluista.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat keskimäärin pysäköintipaikkoihin ja puuhooltoon tuvilla ja tulipaikoilla ja arvioivat niiden laadun olevan 4,2 asteikolla 1-5. Kävijöistä 83 % piti pysäköintipaikkoja ja 82 % puuhoitoa melko tai erittäin hyvinä. Arvosanaan 4,1 ylsivät polku- ja/tai latureitistö, reittien opastetaulut, tulentekopaikat ja laavut sekä luontotuvan palvelut. Myös yleistä siisteyttä ja turvallisuutta sekä maiseman

vaihtelevuutta kävijät osasivat arvostaa. Sen sijaan yrittäjien tuottamat palvelut eivät nauttineet kävijöiden arvostusta. Suurin osa olikin arvioinut palvelut keskinertaisiksi arvosanan ollessa 3,2.

Palveluiden määrälle kävijät antoivat yleisarvosanan 4,2 asteikolla 1-5 (taulukko 31). Yksityiskohtaisemmin arvioitaessa pääsääntöisesti vähintään 80 prosenttia vastaajista oli arvioinut palveluiden määrän liki kaikissa kohdissa sopivaksi (taulukko 32). Parhaiten alueen käyttäjien tarpeita vastasi tiestön määrä, jota 87 % piti sopivana. Arvosanojen keskiarvoksi muodostui useissa kohdissa noin 2 asteikolla 1-3. Ainoastaan reitien ja rakenteiden turvallisuus koettiin selkeästi puutteelliseksi. 67 % arvioi turvallisuuden jääneen liian vähälle huomiolle, loppujen 33 prosentin pitäessä sitä sopivana. Avoimessa palautteessa toivottiin tukikaidetta lapsille jyrkkään nousuun, mutta muuten kohtaan liittyen ei tullut juuri kehitysehdotuksia (liite 5). Yrittäjien tuottamien palveluiden määrän 24 % arvioi liian vähäiseksi, 3 % piti määrää liian suurena, loppujen 72 prosentin ollessa tyytyväisiä nykyiseen palvelutasoon. Yleisökäymälöitä 22 % vastaajista toivoi alueelle lisää kun taas vuokra- ja varaustupia lisää jää kaipaamaan 18 %. Polku- ja/tai latureitistön puolestaan 10 % kävijöistä kokee jo liian kattavaksi. Niin ikään 10 % mieltää luontotuvan palvelut liian kattaviksi 81 prosentin ollessa tyytyväisiä nykyiseen tasoon.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %					Keskiarvo
	n	%	Erittäin tyytymätön	Melko tyytymätön	Ei kumpikaan	Melko tyytyväinen	Erittäin tyytyväinen	
Tyytyväisyys palveluiden määrään kokonaisuudessaan	526	94	0	1	9	59	31	4,2
Vastanneita yhteensä	526							

(Arviointi: 1 = erittäin tyytymätön, ... 5 = erittäin tyytyväinen.)

Taulukko 31: Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrään.

Palvelu	Arvioinut		Arviointi, %			En osaa sanoa		Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	Liian pieni	Sopiva	Liian suuri	n	%		
Pysäköintipaikat	355	78	13	81	6	89	19	1,93	0,43
Tiestö	347	76	7	87	6	85	19	1,99	0,36
Reittien opastetaulut	372	81	13	80	8	52	11	1,95	0,45
Polku- ja/tai latureitistö	339	74	8	82	10	77	17	2,02	0,42
Polku- ja/tai latuviitotukset	338	74	12	80	8	76	17	1,96	0,45
Tulentekopaikat ja laavut	333	73	17	78	5	85	19	1,87	0,45
Polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	287	63	9	85	6	130	28	1,96	0,39
Yleisökäymälät	302	66	22	73	5	119	26	1,83	0,49
Jätehuollon toteutus ja ohjaus	273	60	15	80	4	140	31	1,89	0,43
Erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	248	54	13	83	4	162	35	1,92	0,40
Vuokra- tai varaustuvat	103	22	18	78	4	296	65	1,85	0,45
Luontokeskuksen, -talon tai -tuvan palvelut	154	34	9	81	10	242	53	2,01	0,44
Yrittäjien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmapalvelut)	116	25	24	72	3	273	60	1,79	0,48
Reittien ja rakenteiden turvallisuus	3	1	67	33	0	9	2	1,33	0,58
Yleinen turvallisuus	0	0	0	0	0	1	0		
Yleinen siisteys	0	0	0	0	0	1	0		
Maiseman vaihtelevuus	0	0	0	0	0	1	0		
Jokin muu	6	1	50	50	0	0	0	1,50	0,55
Vastanneita yhteensä	458								

(Arviointi: 1 = liian pieni, ... 3 = liian suuri.)

Taulukko 32: Mielipiteet Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrästä.

5.3.3 Kävijöiden odotusten toteutuminen

Kävijöiltä tiedusteltiin, miten Nuuksion kansallispuiston luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat heidän ennakko-odotuksiaan. Kävijät arvioivat odotusten toteutumista asteikolla 1-5 siten, että 1 vastasi odotusten täyttymistä erittäin huonosti ja 5 erittäin hyvin. Parhaiten odotuksiin vastasi luonnonympäristö keskiarvolla 4,64 (taulukko 33). Kenenkään odotukset eivät osuneet huonosti yksin paikan päällä koetun kanssa, vaan valtaosa (97 %) koki odotustensa täytyneen melko tai erittäin hyvin. Lopuillakin odotukset luonnonympäristöstä täytyivät keskinertaisesti.

Reitit ja rakenteet vastasivat arvosanan perusteella toiseksi parhaiten odotuksia. 90 prosentille vastaajista todellisuus näyttäytyi melko tai erittäin hyvin odotusten kaltaisena. Yksi prosentti vastaajista näki kuitenkin reittien ja rakenteiden vastanneen odotuksia melko huonosti.

Harrastusmahdollisuudet puolestaan osuivat vähiten yksin ennakko-odotusten kanssa, vaikeivät nekään erityisen huonosti. 17 % koki todellisuuden vastanneen odotuksia keskinertaisesti. Suurimmalla osalla kuitenkin odotukset täytyivät melko tai erittäin hyvin.

Odotukset	Vastanneita		Arviointi, %					Keskiarvo	Keskihajonta
	n	%	Erittäin huonosti	Melko huonosti	Keskinertaisesti	Melko hyvin	Erittäin hyvin		
Luonnonympäristö	546	100	0	0	3	30	67	4,64	0,54
Harrastusmahdollisuudet	524	96	0	0	17	36	46	4,28	0,76
Reitit ja rakenteet	538	98	0	1	9	48	42	4,30	0,69
Yhteensä	547								

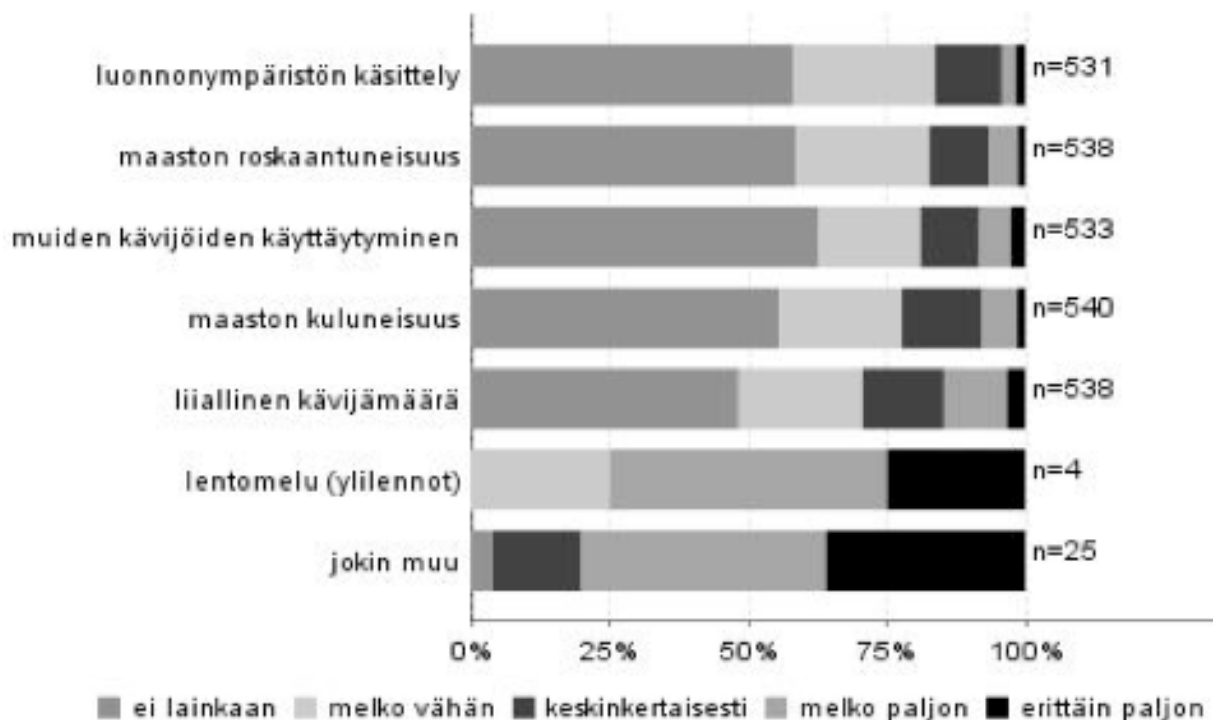
Taulukko 33: Vastanneiden ennakko-odotusten täytyminen Nuuksion kansallispuistossa.

5.3.4 Vastanneiden käyntiä häiritsevät tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan Nuuksion kansallispuistossa vierailunsa aikana havaitsemiaan häiriötekijöitä. Arviointi suoritettiin asteikolla 1-5 siten, että 1 merkitsi erittäin paljon häiriötä ja 5 ei lainkaan häiriötä. Mielipidettä tiedusteltiin maaston kuluneisuudesta, maaston roskaantuneisuudesta, luonnonympäristön käsittelystä, liiallisesta kävijämäärästä ja muiden kävijöiden käyttäytymisestä. Näiden lisäksi oli mahdollista ilmoittaa ja arvioida muita häirinneitä tekijöitä.

Kysytyistä asioista luonnonympäristön käsittely koettiin vähiten häiritseväksi (kuvio 8). Ainoastaan neljä prosenttia arvioi sen olevan melko tai erittäin häiritsevää, 58 prosenttia se ei häirinnyt lainkaan. Arvioiden keskiarvoksi tuli 4,36. Maaston roskaantuneisuuden häiritsevyys koettiin lähestulkoon yhtä vähäisenä kuin luonnonympäristön käsittely. Melko tai erittäin paljon roskaantuneisuus häiritsi kuutta prosenttia vastaajista, 59 prosenttia ei kokenut asiaa lainkaan häiritseväksi.

Kuvio 8: Vastanneita häirinneet tekijät Nuuksion kansallispuistossa.

Muiden kävijöiden käyttäytymisen suhteen mielipiteet jakautuivat hieman enemmän. 63 prosenttia vastaajista toisten käytös ei häirinnyt lainkaan, kun taas yhdeksän prosenttia koki sen melko tai erittäin häiritsevänä. 18 prosentille muut kävijät aiheutti-

vat käyttäytymisellään häiriötä melko vähän. Maaston kuluneisuuden koki melko tai erittäin häiritsevänä seitsemän prosenttia, 56 % ei pitänyt kuluneisuutta lainkaan häiritsevänä. Nuuksion kansallispuiston ollessa varsinkin tietyiltä osin erittäin suosittu ulkoilu- ja retkeilykohde on helppo ymmärtää liiallisen kävijämäärän olevan melko tai erittäin suuri häiriötekijä 14 prosentille vastaajista. 15 % koki häiriön keskimääräisenä ja 22 % melko vähäisenä, 48 prosentille kävijämäärä ei ollut lainkaan liiallinen. Neljä vastaajaa oli vapaassa kohdassa arvioinut lentomelua. Yksi heistä koki melun erittäin häiritsevänä ja kaksi melko häiritsevänä. Yksi taas halusi ilmoittaa häiriön olevan melko vähäinen.

Jokin muu -kohdassa tuli esille useita yksittäisiä huomioita. Kahteen kertaan mainittiin räksyttävät koirat. Yksittäisiä mainintoja oli muun muassa vähäinen eläinten määrä, kuivuus, lumi, liialliset rakenteet ja liiallinen show (taulukko 34).

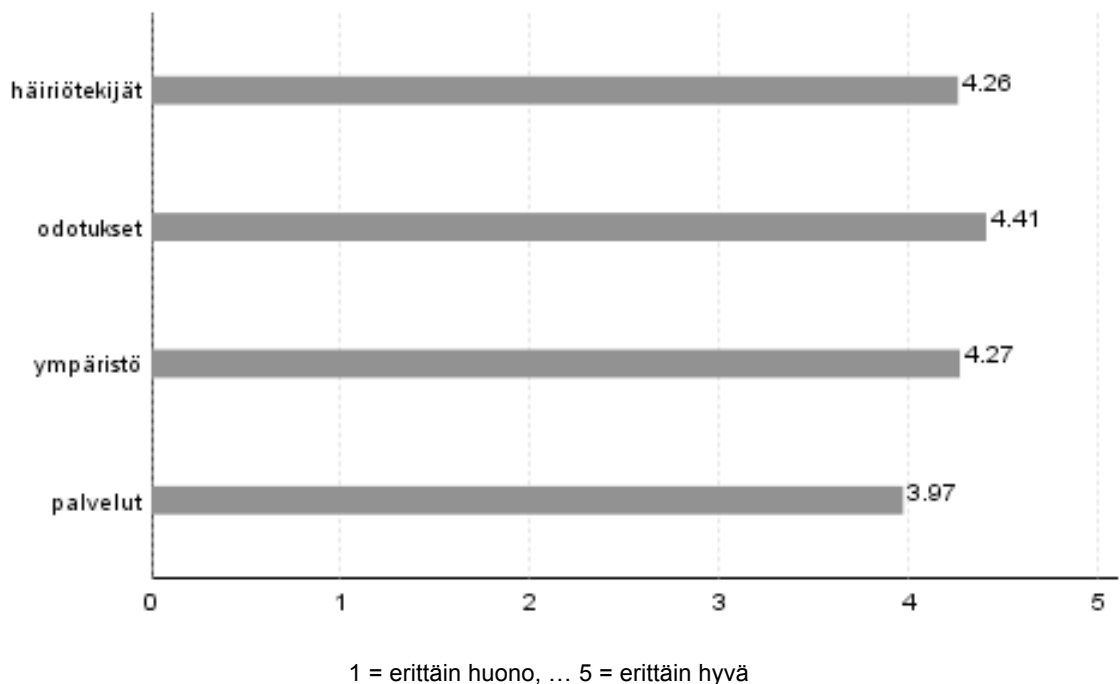
Häiriö muu	kpl
Eläimiä vähän	1
Huonot bussiyhteydet	1
Huonot opasteet	1
Ihmisten juopottelu	1
Iso-Holman sahapukki rikki	1
Kattilassa liikaa tilaisuuksia, rauha kadonnut	1
Koirat	1
Kuivuus	1
Kysymykset	1
Lastenhoituhuone puuttuu	1
Lastenvaunujen kanssa vaikea kulkea	1
Lentokoneet	1
Liikaa rakenteita	1
Liikaa showta	1
Lumi	1
Moottoriajoneuvojen jäljet	1
Parkkipaikkoja liian vähän	1
Pistävä hajua wc:ssä	1
Pitkospuiden rakentaminen kestää ikuisuuden (Klassarin kierros)	1
Puutteelliset reittimerkinnot	1
Reittimerkkien puuttuminen	1
Räksyttävät koirat	2
Sää	1
Wc	1
Vuokrakämpän pihapiirin vierestä kulkevat ihmiset	1
Ylinopeutta ajavat autoilijat	1
Yhteensä	27

Taulukko 34: Muut vastanneita häirinneet tekijät.

5.3.5 Kävijätyytyväisyysindeksi

Nuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,14. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu aiemmin kuvatut tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa.

Paras osa-alue oli odotusten täyttyminen, joka sai arvosanaksi 4,41 (kuvio 9). Ympäristö arvioitiin keskimäärin arvosanalla 4,27 ja häiriötekijät 4,26. Palveluidenkin yltäessä liki neljän arvosanaan voidaan näiden lukujen valossa kävijöiden tulkita olleen melko tyytyväisiä Nuksion kansallispuistoon kokonaisuutena.

Kuvio 9: Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot Nuksion kansallispuistossa.

5.4 Vapaamuotoiset ajatukset - kehittämissuhteita, valituksia, kehuja

Vastauslomakkeen lopussa oli mahdollisuus esittää vapaasti omia ajatuksiaan. Palautetta antoi 68 henkilöä (12 % vastaajista). Noin puolet näistä oli kehittämissuhteita-

sia. Valituksen aiheita oli löytänyt 16 vastaajaa, kun taas kehumisen aihetta oli 10 vastaajalla (liite 5).

Kehittämisehdotuksissa otettiin useimmin kantaa rakenteisiin, merkintöihin ja luontoarvojen säilyttämiseen. Esimerkiksi roskakoreja ja turvakaiteita toivottiin olevan nykyistä enemmän. Useammassa vastauksessa haluttiin myös selkeämpiä ja monipuolisempia merkintöjä reiteille. Muun muassa reittien vaikeustasojen ja pituuksien hahmotettiin olevan selkeästi esillä. Toisaalta monissa vastauksissa toivottiin ns. ylirakentamisen välttämistä. Toivottiin, että luonnon voisi säilyttää mahdollisimman luonnontilaisena ja rakentamattomana. Myös julkista liikennettä toivottiin paremmaksi. Moni ilmoitti olevansa halukas käyttämään busseja Nuuksioon saapumiseen, mikäli yhteydet vain olisivat toimivammat.

Valituksen aihetta oli niin ikään löydetty liiallisesta rakentamisesta ja kävijämääristä. Metsäpolkujen koettiin olevan kuin autoteitä liiallisen leveytensä ja suurikokoisen soran vuoksi. Luonnonrauha oli muutamien mielestä kadonnut liiallisen kävijämäärän vuoksi. Myöskään luonnon ennallistamista kaivinkoneen avulla ei arvostettu.

Kehujakin kansallispuisto sai osakseen. Moni koki Nuuksion hienona luonnonympäristönä. Mahtavat retkeilymahdollisuudet lähellä Helsinkiä saivat useamman positiivisen maininnan. Myös opasteiden mainittiin olevan todella hyvät nykyisellään. Opasteet näyttävät siis jakavan mielipiteitä, sillä niistä oli kirjoitettu myös muutamia kehitysehdotuksia.

6 Yhteenveto ja vertailua aiempiin tutkimuksiin

6.1 Yhteenveto

Pääkaupunkiseudun asukkaille Nuuksion kansallispuisto on merkittävä ulkoilu- ja virkistätymiskohde. Alue on helposti saavutettavissa, joten siellä käy vuosittain paljon vierailijoita. 88 % vastaajista asui tutkimukseen määritellyllä lähialueella. Helsingistä oli 39 %, Espoosta 35 % ja Vantaalta 7 % kävijöistä. Kaiken kaikkiaan kävijöistä 92 % oli suomalaisia. Tutkimukseen vastaajien sukupuolijakauma oli varsin tasainen. Miehiä oli 52 % ja naisia 48 % vastaajista. Kaikkien vastaajien keskimääräinen ikä oli noin 38 vuotta. Miehet olivat keskimäärin hieman vanhempia kuin naiset.

Lähes puolet vastaajista ilmoitti saapuneensa kansallispuistoon oman perheen kanssa. Kolmannes vastaajista puolestaan oli liikkeellä ystävien kanssa. Miltei kolme neljästä liikkui 2-5 hengen seurueessa. Oma auto oli suosituin kulkuväline puistoon saavuttaessa. Valtaosalle Nuuksio oli matkan ainoa tai tärkein kohde. Suosituimmat aktiviteetit olivat kävely, retkeily ja eväretkeily. Sen sijaan harva ilmoitti tulleensa kalastamaan, murtomaahiihtämään tai kävelemään lumikengillä. Osittain tämä johtunee talvella saaduista vähäisistä vastauksista, mutta tuskin ne ovat muutenkaan aivan suosituimpia aktiviteetteja Nuuksion kansallispuistossa.

Tärkeimmät syyt Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen olivat luonnon kokeminen ja maisemat. Myös rentoutuminen ja pois melusta ja saasteista pääseminen kerrottiin olevan tärkeitä syitä vierailulle. Nämä olivat yli 80 prosentille joko melko tai erittäin tärkeitä. Vähiten kiinnostuneita oltiin uusiin ihmisiin tutustumisesta tai jännityksen kokemisesta.

Valtaosa kävijätutkimukseen osallistuneista oli päiväkävijöitä, jotka viettivät alueella muutaman tunnin. Yöpyjiä oli vastaajista noin viidennes. He viettivät alueella keskimäärin vajaa kaksi vuorokautta. Suosituin majoitusmuoto oli oma majoite. Myös alueella olevia laavuja ja vuokramökkejä käytettiin jonkin verran. Sekä päivä- että yökävijät huomioiden suosituimmaksi kohteeksi osoittautui Haukkalampi. Toinen suosittu kohde oli Kattilan ympäristö. Molempiin kohteisiin pääsee helposti autolla lähelle ja alueilla on isohkoja polkuja ja ulkoiluteitä, joita on helppo kulkea.

Ensimmäistä kertaa Nuuksion kansallispuistossa oli neljännes haastatelluista. Monelle Nuuksio onkin kohde, johon palataan uudelleen ja uudelleen ulkoilemaan ja virkistymään. Puolet haastatelluista oli käynyt Nuuksion kansallispuistossa ensimmäistä kertaa ennen vuotta 1998. Erään tutkimukseen osallistuneen ensivierailu alueella oli jo 1947.

Vastaajien ennako-odotukset täyttyivät hyvin. Vähintään 85 prosentille luonnonympäristö, harrastusmahdollisuudet sekä reitit ja rakenteet vastasivat ennako-odotuksia melko tai erittäin hyvin. Parhaiten odotukset täyttyivät luonnonympäristön osalta, joka vastasi miltei kaikkien ennakkoon odottamaa.

Annetuista vaihtoehdoista häiritsevimpänä koettiin liiallinen kävijämäärä. Vapaassa kohdassa neljä vastaajaa oli arvioinut lentomelua. Yksi heistä koki melun erittäin häiritsevänä ja kaksi melko häiritsevänä. Yksi taas halusi ilmoittaa häiriön olevan melko vähäinen. Annetuista vaihtoehdoista puolestaan vähiten häiritsevänä koettiin luonnonympäristön käsittely.

Palveluiden ja rakenteiden laadun kävijät arvioivat pääsääntöisesti vähintään keskinertaiseksi. Tyytyväisimpiä oltiin pysäköintipaikkoihin sekä tulentekopaikkoihin ja laavuihin. Myös polttopuuhuolto sekä polku- ja latureitistö keräsivät hyviä arvosanoja. Eniten kehitettävää puolestaan olisi yrittäjien tarjoamissa palveluissa.

Kaikkien palveluiden määrään kansallispuistossa yleisesti oltiin varsin tyytyväisiä. As-teikolla 1-5 arvosanaksi annettiin keskimäärin 4,2. Parhaiten tarpeita tässä kategoriassa vastasi tiestön määrä. Myös polttopuiden määrään tulipaikoilla oltiin tyytyväisiä. Reittien ja rakenteiden turvallisuus puolestaan koettiin selkeästi liian heikoksi.

Alueella vierailevien rahankäytön kokonaistulovaikutus on 1,4 miljoonaa euroa. Kokonaistyöllisyysvaikutus on henkilötyövuosina 11. Kaikkien Suomen kansallispuistojen vastaavat luvut ovat yhteenlaskettuina 893 henkilötyövuotta ja 70,1 miljoonaa euroa. Nuuksion kansallispuiston osuus on keskimääräistä alempi, mikä johtuu erityisesti sen luonteesta lähinnä lähivirkistyskohteena. Tällaisessa kohteessa kävijöiden rahankäyttö on vähäisempää, kuin kohteissa, joissa kävijät käyttävät useammin esimerkiksi majoituspalveluita.

Nuuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi on 4,14. Siihen on laskettu tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä keskiarvoina. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa. Palvelut jäivät vähiten arvostetuksi osa-alueeksi, mutta sekin sai miltei arvosanan neljä, joten kokonaisuudessaan kansallispuistoon tunnuttiin olevan varsin tyytyväisiä.

6.2 Vertailu aiempiin tutkimuksiin

Edellinen kävijätutkimus Nuuksion kansallispuistossa tehtiin vuonna 2001. Tuolloin otanta tehtiin ainoastaan kesäkaudella, joten aineisto oli hieman tämänkertaista suppeampi. Vastauksia oli 461, kun tähän tutkimukseen niitä saatiin kerätyksi 559.

Osa tutkimuksen kysymyksistä oli erilaisia tai eri tavalla esitettyjä, eivätkä kaikki vuoden 2010 kävijätutkimuksen kysymykset olleet mukana vielä vuoden 2001 lomakkeessa. Tämän vuoksi tutkimukset eivät kaikilta osin ole täysin vertailukelpoisia.

Kansallispuiston kävijämäärä arvioitiin vuonna 2001 olevan noin 100 000 käyntiä vuodessa. Kävijämäärät ovat kasvaneet jatkuvasti ja nykyisin kävijöitä onkin vuosittain 179 500 (2009).

Perustietoja tarkasteltaessa voidaan havaita kansallispuistossa kävijöiden olevan aiempaa korkeammin koulutettuja. Viimeksi ammatillista tutkintoa ei ollut 18 prosentilla vastaajista. Nyt se puuttui vain 12 prosentilta. Ammattikoulunkin suorittaneiden osuus oli laskenut 14 prosentista seitsemään. Yliopisto- tai korkeakoulututkinto oli vuonna 2001 33 prosentilla vastaajista. Nyt 35 prosenttia ilmoitti suorittaneensa ylemmän yliopisto- tai korkeakoulututkinnon.

Kävijöiden keski-ikä puolestaan on pysynyt hyvin muuttumattomana. Molemmissa tutkimuksissa vastaajat ilmoittivat iäkseen keskimäärin 38 vuotta. Niin ikään vastaajien asuinkuntien jakauma on hyvin vastaava aiemman tutkimuksen kanssa. Muutokset ovat muutaman prosenttiyksikön luokkaa.

Tässä tutkimuksessa seurueen koko keskimäärin oli hieman vajaa viisi henkilöä. Vuonna 2001 se oli peräti 11 henkilöä. Osaltaan lukua nostamassa on varmasti tuolloin ollut eräs suuri seurue, johon kuului 490 henkilöä. Nyt suurin seurue oli vain kymmenesosan siitä, 49 henkilöä. Seurueen koostumukset ovat aiempaan tutkimukseen verrattaessa varsin samansuuntaisia. Oman perheen jäsenistä seurue koostui 47 prosentilla vastaajista, viimeksi 45 %. Ystävien ja sukulaisten kanssa liikkeellä oli tällä kertaa 34 %, kun aiemmin luku oli 41 %.

Vastaajien pääasiallisissa aktiviteeteissa on tapahtunut jonkin verran muutoksia. Kävely oli sekä nyt (79 %), että viimeksi (68 %) suosituin. Viimeksi luontoa tarkkailemasa oli 59 %, mutta nyt selkeästi vähemmän (42 %). Myös retkeilyn suosio pääasiallisena aktiviteettina on vähentynyt, nyt 32 %, viimeksi 56 %. Sen sijaan luontovalokuvaus on kasvattanut suosiotaan. Vuonna 2001 sitä ilmoitti harrastaneensa haastattelua koskeneella käynnillä kahdeksan prosenttia, kun tällä kerralla se oli ohjelmassa jo 20 prosentilla vastaajista. Myös partiolaisia kohdattiin nyt hieman viimekertaista enemmän, kun taas suunnistajien osuus on pysynyt suurin piirtein samana. Haastatteluker-

ran aktiviteettien määrä on ollut vähentymään päin. 1-3 aktiviteettia riitti tällä kertaa 61 prosentille, kun viimeksi luku oli 43 %. 4-6 aktiviteettia oli nyt 31 prosentin ohjelmassa, kun viimeksi useampaan aktiviteettiin intoutui 47 % vastaajista.

Vierailun käyntikohteet ovat pysyneet hyvin samankaltaisina. Edelleen suosittuja ovat Haukkalammen ja Kattilan alueet. Päivä- ja yökävijöiden osuudet ovat muuttuneet selkeästi. Vuonna 2001 päiväkävijöitä oli 65 % kun heitä nyt oli 81 %. Niin yö- kuin päiväkäynnin kesto on puolestaan pysynyt melko samana aiempaan verrattuna. Ensi kertaa alueella haastattelukerralla vierailleiden osuus oli niin ikään pysynyt varsin muuttumattomana. Näitä kävijöitä oli molemmissa tutkimuksissa noin neljännes vastaajista.

Kansallispuistoon saapumiseen käytettiin hieman aiempaa useammin omaa autoa. Vuonna 2001 omaa autoa käytti 69 % vastaajista, kun nyt osuus oli 4 prosenttiyksikköä suurempi. Viimeksi julkisilla kulkuneuvoilla ilmoitti saapuneensa 17 %, kun nyt linja-auto oli 13 prosentille viimeisin kulkuneuvo alueelle saapumiseen.

Tärkeimmiksi syiksi Nuuksion kansallispuistoon saapumiseen ilmoitettiin luonnon kokeminen, maisemat, rentoutuminen, pääseminen pois melusta ja saasteista sekä henkinen hyvinvointi. Nämä viisi tärkeintä syytä olivat myös vuonna 2001 tärkeimpiä tässä samassa järjestyksessä. Myös vähiten tärkeimmät syyt osoittautuivat samoiksi molemmilla kerroilla. Tutustumista uusiin ihmisiin ja jännityksen kokemista ei koeta tärkeiksi syiksi saapua kansallispuistoon.

Käytetyimmistä palveluista samoja molemmissa tutkimuksissa olivat tiestö, reittien opastetaulut ja polku- ja latureitistö. Vähintään 85 prosentilla vastaajista oli käyttöä näille palveluille ja rakenteille. Vuoden 2001 kävijätutkimuksessa vähiten käyttöä vastaajat ilmoittivat olleen viikonloppuoppaiden eli kuutamoritareiden neuvonnalla (23 %) ja Haukkalammen luontotuvalla (43 %). Tällä kertaa vähiten käyttöä oli vuokra- ja varaustuvilla (18 %) sekä yrittäjien tuottamilla palveluilla (21 %). Molemmilla kerroilla pysäköintipaikat sekä polku- ja laturetkosto arvioitiin laadultaan hyviksi. Myös tulentekopaikat olivat molemmilla kerroilla saaneet hyvät arvostelut. Vastavasti molemmilla kerroilla yleisökäymälöiden arviot olivat heikommassa päässä.

Luonnonympäristön kävijät kokivat molemmissa tutkimuksissa 97 prosenttisesti vastanneen melko tai erittäin hyvin heidän ennako-odotuksiaan. Harrastusmahdollisuus-

det puolestaan olivat tällä kerralla vastanneet odotuksia melko tai erittäin hyvin, jopa 9 prosenttiyksikköä edelliskertaa paremmin.

Vastanneita häiritsevät tekijät olivat niin ikään säilyneet melko samoina vuosikymmenen alussa ja lopussa. Liialliset kävijämäärät olivat melko tai erittäin häiritsevä tekijä viimeksi 17 prosentille ja nyt 14 prosentille. Muiden käyttäytyminen häiritsti nyt yhdeksää prosenttia ja viimeksi kymmentä. Lentomelu puolestaan koettiin nyt vähemmän häiritsevänä tai ainakin se sai vähemmän mainintoja avoimessa kohdassa. Nyt kolme kävijää ilmoitti lentomelun häiritsevän, kun viimeksi mainintoja asiasta oli 49. Osittain ero saattaa tosin selittyä sillä, että tällä kertaa kohta oli täysin avoin, kun viimeksi lentomelu oli mainittu avoimessa kohdassa esimerkkinä. Näin ollen täysin yksioikoista johtopäätöstä asiasta ei voida tehdä.

Nuksion kansallispuiston valtakunnallisesti vertailukelpoinen kävijätyytyväisyysindeksi (4,14) on hieman alempi kuin vuoden 2001 kävijätutkimuksessa (4,26). Ero näiden kahden välillä ei kuitenkaan ole erityisen suuri, joten kävijätyytyväisyyden voidaan todeta olevan varsin samalla tasolla aiempaan verrattuna. Kävijätyytyväisyysindeksiin on laskettu keskiarvoina tulokset palveluista, ympäristöstä, odotuksista ja häiritsevistä tekijöistä. Arvosana 5 tarkoittaa erittäin hyvää ja arvosana 1 erittäin huonoa.

6.3 Nuksion kansallispuiston tulevaisuuden haasteita

Pääkaupunkiseudun tuntumassa sijaitseva Nuksion kansallispuisto on saavuttanut suuren suosion. Alueen kävijävirrät ovat vuosien kuluessa kasvaneet huomattavasti. Tämä luokin omat haasteensa kansallispuiston hoidon ja käytön suunnittelulle. Kävijävirrät on jo nykyisin pyritty ohjaamaan muutaman ns. pääportin kautta sisään alueelle. Haukkalampi ja Kattila ovatkin alueita, joilta monet aloittavat retkensä kansallispuistossa. Moni vierailijoista jää myös näiden sisäänkäyntien lähialueille, eikä lähde tutustumaan kansallispuistoon sen tarkemmin. Näillä alueilla lähiympäristön ulkoilureitteineen tapaa todennäköisimmin muita alueen käyttäjiä. Toisaalta suurin osa kansallispuiston muista alueista on huomattavasti rauhallisempia, eikä niissä tapaa ihmisiä yhtä usein. Tämä käytön keskittyminen on toisaalta hyvä asia. Näin iso osa kansallispuistosta pysyy luonnontilaisempana, eikä kärsi suurien kävijävirtojen mahdollisesti kuluttavasta vaikutuksesta. Toisaalta vilkkaimpina viikonloppuina näi-

den alueiden tulipaikoille muodostuu hyvinkin ruuhkaa, jolloin alueen palvelukyky ei ole optimaalinen.

Nuuksion kansallispuiston uudeksi portiksi ollaan tekemässä Nuuksion luontokeskusta. Monissa Suomen kansallispuistoista tällainen luontokeskus on jo olemassa, mutta Nuuksiosta sellainen on täydessä mitassaan puuttunut. Tällä hetkellä eräänlaisena minikeskuksena on toiminut lähinnä kesäisin ja talvikaudella viikonloppuisin auki oleva pienimuotoinen opastupa Haukkalammella. Uusi luontokeskus tulee palvelemaan yli miljoonan asukkaan luontoharrastuksia. Erityisesti alueen nykyiset ja uudet yrittäjät tulevat hyötymään tulevasta luontokeskuksesta. Ohjelmapalveluyritysten toimintamahdollisuudet tulevat paranemaan ja asiakkaat löytänevät palveluntarjoajat aiempaa helpommin. Luontokeskus tulee myös palvelemaan nuoria ja miksei vanhempiakin kävijöitä luonto- ja ympäristökasvatustyöllään. Luontokeskuksesta yhdessä Nuuksion järviylängön kanssa kaavaillaan kansainvälisestäkin vetovoimaista ”ikkunaa” Suomen luontoon. Ajatus on sikäli hyvä, että monet turistit, jotka vierailevat pääkaupungissa, eivät matkallaan välttämättä ehdi Lappiin asti, mutta päiväretki Nuuksion kansallispuistoon on oivallinen näyteikkuna suomalaiseen luontoon. (Metsähallitus 2010f.)

Uusi luontokeskus tulee sijaitsemaan Solvallon urheiluopiston läheisyydessä. Sen sijainti varsinaisen kansallispuiston ulkopuolella tullee osittain jakamaan rasiitusta Haukkalammen ja Kattilan kanssa. Osalle kävijöistä riittänee vierailu luontokeskuksessa ja mahdollisesti sen lähistöllä olevalla Karjakaivon ulkoilualueella. Toiset taas aloittanevat retkensä käymällä luontokeskuksessa, jonka jälkeen siirtyvät sitten itse kansallispuistoon. Todennäköisesti kokonaisuudessaan uusi luontokeskus tulee lisäämään Nuuksion ympäristön kävijämääriä, mutta samalla se auttane ohjaamaan kävijävirtoja entistä paremmin ja nykyistä kestävämmällä tavalla. Suunnitelmissa onkin lähivuosina kehittää kansallispuiston muiden sisäänkäyntien palveluvarustusta ja näin saada tasattua kävijämääriä puiston sisällä.

Metsähallitus on käynnistänyt vuoden 2009 lopulla Löydä Nuuksio -hankkeen, jonka avulla kansallispuiston retkeilypalveluiden ja uuden luontokeskuksen saavutettavuutta halutaan parantaa. Käytännössä tämä tarkoittaa kansallispuiston ja sen lähialueiden esteettömyyden, kestävyiden ja retkeilyreittien opastuksen parantamista. Erityisesti uuteen luontokeskukseen ohjaavia portteja ja opasteita tullaan sijoittamaan nykyisille reiteille, jotta kävijät löytäisivät luontokeskuksen palvelut. Kehittämiskoh-

teena on niin ikään Nuuksion kansallispuiston sekä tulevan luontokeskuksen sähköiset palvelut. (Metsähallitus 2010g.)

6.4 Jatkotutkimusehdotuksia ja kehittämishaasteita

Tutkimusta tehdessäni jäin pohtimaan, kuinka mittavat aineistot Metsähallituksella on jo eri kansallispuistojen kävijöistä. Lisäksi vertailukelpoisia aineistoja on sekä Pohjoismaista että Baltiasta. Voisiko näitä aineistoja hyödyntää vielä laajemminkin kuin kunkin kansallispuiston ja luontoharrastuksen kehittämiseen? Olisiko mahdollista kerätä myös muuta taustoittavaa tietoutta, jota voitaisiin käyttää hyödyksi esim. luontoasenteita ja luonnontuntemusta kehitettäessä? Tämä ehkä edellyttäisi yhteistyötä muiden tutkijoiden kanssa, jotka ovat kiinnostuneita ympäristövastuullisesta käyttäytymisestä. Wahlström (1997, 3) puhuu ympäristöherkkyydestä, joka viittaa yksilön kokemuksiin ja aistihavaintoihin, joiden kautta syntyy tunnepitoinen suhde ympäristöön. Hän toteaa Palmeriin (1995) viitaten lapsuuden luontokokemusten olevan merkittävä yksittäinen tekijä ympäristövastuullisuuden taustalla. Ihmisen tulisi havaita ja aistia ympäristöään, niin luonnonympäristöä kuin rakennettuakin ympäristöä, sillä ympäristössä ja luonnossa havaitut muutokset yleensä johtavat vastuullisuuteen.

Menetelmällisesti Metsähallituksen aineistoja jalostamalla ja yhteistyössä muiden tutkijoiden kanssa voitaisiin saada entistä syvällisempää tietoa kansallispuiston kävijöiden käyttäytymisestä. Tämä edellyttäisi survey-tutkimusten ohella enemmän myös ihmisen käyttäytymisen ymmärtämiseen tähtäävää tutkimustapaa eli laadullisten menetelmien käyttämistä aineistonhankinnassa. Kovalainen (2005, 68-69) toteaa sosiaalitieteiden menetelmällisten lähestymistapojen tulleen entistä enemmän käyttöön liiketaloustieteen piirissä. Kyselytutkimukset edustavat nk. faktanäkökulmaa ja käyttäymis- ja yhteiskuntatieteiden piiristä tulevat laadulliset lähestymistavat puolestaan nk. näytenäkökulmaa (Kovalainen 2005, 74). Olisiko laadullisilla tapaustutkimuksilla annettavana jokin täydentävä näkökulma syventämään suurilla aineistoilla hankittua tietoa?

Kokemuksella ja sen ymmärtämisellä siis on merkitystä. Välittömien ympäristökokemusten merkitystä ympäristöherkkyyden kehittymisen kannalta korostavat myös Houtsonen, Korhonen ja Besse (1999). He tähdentävät sellaisten kokemusten vaikuttavuutta, jotka tuottavat hyvää oloa, esteettistä nautintoa ja henkistä hyvinvointia.

Pitäisikö sen ohella, että tiedetään, ketkä käyttävät luontopalveluja, saada selville, ketkä niitä eivät käytä? Puhuttaessa luonnon tuhoutumisesta ja ympäristön saastumisesta paras tapa herättää ympäristövastuullisuutta lienee, että ihmiset ovat tietoisia siitä, mitä he menettävät, jos luonto tuhoutuu tai jos ympäristöä liiaksi rakennetaan. Avainasemassa tulevaisuuden ympäristötekojen tekijöinä ovat nuoret. Tulevaisuushan on heidän ja he joutuvat maksamaan edellisten sukupolvien kulutuksen ja mahdolliset virheet. Miten saada entistä useammat nuoret aktiivisiksi luonnossa kävijöiksi ja luonnosta nauttijoiksi? Miten virittää kiinnostusta myös oman niin henkisen kuin fyysisen suorituskyvyn ylläpitämiseen luonnossa liikkuen ja siitä nauttien?

Kenties suurin suomalainen nuorisoryhmä, jolle kansallispuistot ovat tuttuja, ovat partiolaiset. Partiotoininnan kautta olen itsekin retkeillyt kansallispuistoissa. Kaikkien ei tietenkään tarvitse olla partiolaisia, mutta miten entistä useammat nuoret voitaisiin houkutella luontoon ja sitä kautta heräämään ympäristövastuullisuuteen? Lybäck (2002, 224-226) sanoo syiksi ympäristövastuullisen toiminnan puuttumiselle tiedon puutteen ja sosiaalisen vaikutteiden merkityksen. Mikäli sosiaalinen lähiympäristö ei tue ympäristövastuullisuutta, kehitys voi olla kielteinen. Käänteisesti myönteinen sosiaalinen lähiympäristö voi vaikuttaa varsin positiivisesti. Jos useampi löytäisi itselleen harrastuksen luonnosta, kuinka monta uutta sisääntuloporttia mm. Nuuksion kävijöille jouduttaisiinkaan silloin rakentamaan?

Lähteet

Erkkonen, J. & Sievänen, T. 2001. Kävijätutkimusopas. Metsähallituksen luononsuojelujulkaisuja Sarja B No 62. Helsinki: Edita.

Hirsjärvi, S., Remes, P., & Sajavaara, P. 2007. Tutki ja kirjoita. 13., osin uud. p. Helsinki: Tammi.

Houtsonen, L., Korhonen, T., & Besse S. 1999. Globus: Ympäristökasvatuksen opiske-
luohjelma. Helsinki: Edita.

Kajala, L., Almik, A., Dahl, R., Diksaite, L, Erkkonen, J., Fredman, P., Jensen, F. S., Karoles, K., Sievänen, T. Skov-Petersen, H., Vistad, O. I. & Wallsten, P. 2009. Kävijä-
seuranta luontoalueilla - Pohjoismaiden ja Baltian maiden kokemuksiin perustuva
opas. Metsähallituksen luononsuojelujulkaisuja. Sarja B, 116. Helsinki: Edita.

Kovalainen, A. 2005. Sosiologian metodologinen anti liiketaloustieteille. Teoksessa
Räsänen, P., Anttila, A-H. & Melin, H. Tutkimus menetelmien pyöreissä. Sosiaalitut-
kimuksen lähtökohdat ja valinnat. Jyväskylä: PS-kustannus, 67-82.

Kuusi, O. 1997. Ekologinen humanismi tulevaisuusajattelun muotona. Teoksessa Hei-
nonen, J. & Kuusi, O. (toim.) Ekologinen Humanismi. Helsinki: Otava.

Lybäck, K. 2002. Ympäristökysymykset mikrotason toimijoiden arjessa: asenteiden ja
käyttäytymisen välinen ristiriita. Teoksessa Loukola O., Lybäck, K. & Tervo, M.
(toim.) Arvot, ympäristö ja teknologia. Yhteiskunnallisten toimien uudet oikeutukset.
Helsinki: Yliopistopaino, 217-234.

Metsähallitus & Metsäntutkimuslaitos. 2009. Kansallispuistojen ja retkeilyalueiden
kävijöiden rahankäytön paikallistaloudelliset vaikutukset. Alustava raportti
30.10.2009. Vantaa: Metsähallitus.

Metsähallitus. 2006. Nuuksion kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelma. Viitattu
7.5.2010. <http://julkaisut.metsa.fi/julkaisut/pdf/luo/c19.pdf>

Metsähallitus. 2009. Asiakasseurantojen ohjeistus, versio 1.08 (18.6.2009).

Metsähallitus. 2010a. Jokamiehen oikeudet luononsuojelualueilla. Viitattu
18.5.2010. <http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=8763>

Metsähallitus. 2010b. Kansallispuistot ovat luontoaarteitamme. Viitattu 18.5.2010.
[http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luononsuojelu/Suojelualueet/Kansallispuis-
tot/Sivut/Kansallispuistotovatluontoaarteitamme.aspx](http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Luononsuojelu/Suojelualueet/Kansallispuis-
tot/Sivut/Kansallispuistotovatluontoaarteitamme.aspx)

Metsähallitus. 2010c. Luontoon.fi - Nuuksion kansallispuisto. Viitattu 11.5.2010.
<http://www.luontoon.fi/page.asp?Section=246>

Metsähallitus. 2010d. Suojelu- ja retkeilyalueiden kävijätutkimukset yhtenäisellä ta-
valla. Viitattu 17.5.2010.
[http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Asiakastieto/Suojelujaret-
keilyalueidenkavijatutkimuk-
set/Sivut/Suojelujaretkeilyalueidenkavijatutkimuksetyhtenaisellatavalla.aspx](http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Eraasiatjaretkeily/Asiakastieto/Suojelujaret-
keilyalueidenkavijatutkimuk-
set/Sivut/Suojelujaretkeilyalueidenkavijatutkimuksetyhtenaisellatavalla.aspx)

Metsähallitus. 2010e. Metsähallituksen verkkosivusto. Viitattu 13.5.2010. <http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Sivut/Etusivu.aspx>

Metsähallitus 2010f. Nuuksion kansallispuiston luontokeskuksen rakentaminen. Viitattu 15.5.2010.

<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Nuuksiokeskus/Sivut/Nuuksionkansallispuistonluontokeskuksenrakentaminen.aspx>

Metsähallitus 2010g. Löydä Nuukio -hanke. Viitattu 15.5.2010.

<http://www.metsa.fi/sivustot/metsa/fi/Hankkeet/Rakennerahastohankkeet/LoydaNuukio/Sivut/LoydaNuukio.aspx>

Metsämuuronen, J. 2005 (3. p.) Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. Helsinki: International Methelp ky.

National Park Service. 2010. Yellowstone. National Park. Wyoming, Montana, Idaho. Viitattu 18.5.2010. <http://www.nps.gov/yell/index.htm>

Palmer, J. A. 1995. Influences on pro-environmental practices. Teoksessa Palmer, J., Goldstein, W. & Curnow, A. (Eds.). Planning education to care for the earth. IUCN. Commission on Education and Communication. Gland Switzerland and Cambridge, UK.

Pietarinen, J. 1997. Ympäristöfilosofia ja etiikka. Teoksessa Pietarinen, J., Jokinen, P., Järvikoski, T. & Hoffrén, J. Ympäristönsuojelu ja yhteiskunta, 2. uud. p. Turun yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen julkaisuja A 59, 7-44.

Rannisto, T. 2007. Luonnon estetiikka. Helsinki: Multikustannus.

Valli, R. 2001. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Vilka, L. 1993. Ympäristöetiikka. Vastuu luonnosta, eläimistä ja tulevista sukupolvisista. Helsinki: Yliopistopaino.

Wahlström, R. 1997. Ympäristöherkkyys ympäristökasvatuksen näkökulmasta. Teoksessa Käpylä, M. & Wahlström, R. (toim.) Vihreä ihminen. Ympäristökasvatuksen menetelmäopas 2. Jyväskylän yliopiston täydennyskoulutuskeskuksen oppimateriaaleja 25, 1-8.

Watson, A. E., Williams, D. R., Roggenbuck, J. W. & Daigai, J. J. 1992. Visitor characteristics and preferences for three national forest wilderness in the South. USDA Forest Service Intermountain Research Station. Research Paper INT 455, 27 s.

Willamo, R. 2004. Ihminen suhteessa luontoon. Teoksessa Cantell, H. (toim.) Ympäristökasvatuksen käsikirja. Jyväskylä: PS-kustannus, 36-44.

Julkaisemattomat lähteet

Jyrhämä, J. 2010 (painossa). Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimus 2010. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B. Helsinki: Metsähallitus.

Kuvat, kuviot ja taulukot

Kuvat

Kuva 1: Nuuksion kansallispuiston sijainti. © Metsähallitus.	10
Kuva 2: Nuuksion kansallispuisto. © Metsähallitus.....	11
Kuva 3: Nuuksion kansallispuisto ja tätä tutkimusta varten määritellyt lähialueet. Punaisella merkityt alueet ovat kansallispuistoa (tutkimusalue). Vihreällä merkitty on tutkimukseen määriteltyä lähialuetta.....	37

Kuviot

Kuvio 1: Kävijätutkimuksen vaiheita kuvaava suuntaa-antava aikajana (Erkkosta & Sievästä, 2001 mukaellen Kajala ym., 52).	16
Kuvio 2: Tutkimuksen kulkukaavio	23
Kuvio 3: Nuuksion kansallispuiston tärkeys matkakohteena.....	31
Kuvio 4: Pääasialliset harrastukset, joihin osallistuttiin tai aiottiin osallistua tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa.	32
Kuvio 5: Vastanneiden tärkeimmät aktiviteetit tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa.	34
Kuvio 6: Kävijöiden virkistysmotiivit Nuuksion kansallispuistossa.	51
Kuvio 7: Kävijöiden mielipiteet Nuuksion kansallispuiston palveluista.	52
Kuvio 8: Vastanneita häirinneet tekijät Nuuksion kansallispuistossa.	56
Kuvio 9: Kävijätyytyväisyyteen liittyvien osatekijöiden keskiarvot Nuuksion kansallispuistossa.	58

Taulukot

Taulukko 1: Nuuksion kansallispuistoa kuvaavat tärkeimmät tiedot.....	13
Taulukko 2. Vastausten jakautuminen haastattelupaikoittain Nuuksion kansallispuistossa.	20
Taulukko 3: Vastanneiden ikää kuvaavia tunnuslukuja sukupuolen mukaan (n = 559).	26
Taulukko 4: Vastanneiden ammatillinen koulutus sukupuolen mukaan.	27
Taulukko 5: Vastanneiden kotimaa.....	27
Taulukko 6: Vastanneiden asuinkunta.	28
Taulukko 7: Kävijöiden seuruetiedot.	29
Taulukko 8: Usean hengen seurueita kuvaavia tunnuslukuja Nuuksion kansallispuistossa.	29
Taulukko 9: Seurueen koostumus.....	30
Taulukko 10: Harrastusten lukumäärä tällä käynnillä Nuuksion kansallispuistossa. ...	33
Taulukko 11: Käyntien alueellinen jakautuminen Nuuksion kansallispuistossa. Käynnillä oli mahdollista vieraila useammassa paikassa.	35
Taulukko 12: Tämänkertaisen käynnin luonne.....	36
Taulukko 13: Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuiston alueella.....	37
Taulukko 14: Päiväkävijöiden ja yöpyjien osuus sekä käynnin kesto (tunteja/vuorokausia) sukupuolen mukaan jaoteltuna Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella.	38
Taulukko 15: Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston alueella (n = 111).	39

Taulukko 16: Vastanneiden yöpymisten määrä Nuuksion kansallispuiston lähistöllä (n = 41).	39
Taulukko 17: Vastanneiden yöpyneiden määrän yhteenveto Nuuksion kansallispuistossa.	40
Taulukko 18: Vastanneiden käynnin toistuvuus Nuuksion kansallispuistossa.	40
Taulukko 19: Vastanneiden aiempien Nuuksion kansallispuistossa käyntien ajoittuminen.	41
Taulukko 20: Nuuksion kansallispuistoon saapuminen ja kyselyyn vastaaminen kuukausittain.	42
Taulukko 21: Saapuminen Nuuksion kansallispuistoon ja vastaaminen viikonpäivittäin.	42
Taulukko 22: Saapuminen Nuuksion kansallispuistoon ja vastaaminen saapumis- ja vastausajankohdan mukaan.	43
Taulukko 23: Kulkuneuvot, joita vastanneet käyttivät matkallaan Nuuksion kansallispuistoon. Matka on voitu tehdä useammalla kulkuneuvolla.	44
Taulukko 24: Vastanneiden viimeisin kulkuneuvo Nuuksion kansallispuistoon saavuttaessa.	44
Taulukko 25: Nuuksion kansallispuistossa käyntiin liittyvä rahankäyttö (sis. ALV) ja käynnit matkailijaryhmittäin ja oleskelun pituuden mukaan kansallispuistossa ja sen lähialueella.	45
Taulukko 26: Paikallistaloudellisten vaikutusten arviointiin liittyviä käsitteitä ja niiden määritelmiä.	46
Taulukko 27: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden rahankäyttö ja paikallistaloudelliset vaikutukset Nuuksion kansallispuistossa ja lähialueella menolajeittain.	47
Taulukko 28: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset kohteen tärkeyden mukaan.	48
Taulukko 29: Nuuksion kansallispuiston kävijöiden paikallistaloudelliset vaikutukset matkailijaryhmittäin	49
Taulukko 30: Päiväkävijöiden ja majoittujien rahankäyttö	50
Taulukko 31: Vastanneiden kokonaistyytyväisyys Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrään.	53
Taulukko 32: Mielipiteet Nuuksion kansallispuiston palvelujen määrästä.	54
Taulukko 33: Vastanneiden ennako-odotusten täyttyminen Nuuksion kansallispuistossa.	55
Taulukko 34: Muut vastanneita häirinneet tekijät.	57

Liite 1. Kyselylomake

Aineiston kerääjä täyttää:

numero	paikka	kävijä	haastattelija	posti	nimikirjaimet	pvm	kellonaika

METSÄHALLITUS

Nuuksion kansallispuisto

Kävijätutkimus 2009–2010

Täyttöohjeet:

Kävijätutkimuksella kerättävää tietoa käytetään hyväksi Nuuksion kansallispuiston kehittämisessä. Toivomme Sinun vastaavan tämän lomakkeen jokaiseen kysymykseen huolellisesti ja pyydämme ottamaan huomioon seuraavat ohjeet:

1. Lue kysymykset huolellisesti.
2. Vastaa kysymyksiin **henkilökohtaisesti** merkitsemällä yksi rasti vastausympyrään (○). Niissä kysymyksissä, joissa on mahdollista valita useampi vaihtoehto, merkitse vastauksesi vastausruutuihin (□). Joissakin kysymyksissä pyydetään kirjoittamaan vastaus.
3. Kysymykset koskevat **ainoastaan tämänkertaista käyntiäsi** Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1) ja joiltakin osin myös puiston lähialueella (ks. kartta 2).
4. Palauta täytetty lomake aineiston kerääjälle tai palautuskuoreessa postilaatikkoon.
5. Lisätietoja antaa Tiina Niikkonen p. 0205 64 5934 (tiina.niikkonen@metsa.fi) tai Antti Raita p. 0205 64 4618 (antti.raita@metsa.fi).

KIITOKSET ETUKÄTEEN!

1. Milloin saavuit Nuuksion kansallispuistoon (ks. kartta 1)?

päivämäärä _____ ja kellonaika _____

2. Kuinka kauan oleskelit tai aiot oleskella tällä käynnillä

a. Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1)?

(vastaa joko vuorokausina tai tunteina)

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

b. yhteensä Nuuksion kansallispuistossa ja sen lähialueella (ks. kartta 2)?

noin _____ vrk *tai* _____ tuntia

asun lähialueella

3. Jos yövyit tai aiot yöpyä (muussa tapauksessa siirry kysymykseen 4)

a. Nuuksion kansallispuistossa, niin montako yötä vietit tai vietät

vuokratuvassa _____ yötä kodassa tai laavussa _____ yötä

omassa majoitteessa _____ yötä muualla, missä? _____ yötä (laavu, telta tms.)

b. kansallispuiston lähialueella (ks. kartta 2), niin montako yötä vietit tai vietät

hotellissa _____ yötä	kodassa tai laavussa _____ yötä
vuokramökissä _____ yötä	leirikeskuksessa _____ yötä
omassa mökissä _____	Solvallan opistolla _____ yötä
asuntoautossa tai -vaunussa _____ yötä	muualla, missä? _____ yötä
omassa majoitteessa (laavu, telta tms.) _____	asun lähialueella ☐

4. Missä päin vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

a. Nuuksion kansallispuistossa (ks. kartta 1)

☐ Haukkalammen alue	☐ Holma-Saarjärvi
☐ Kattilan alue	☐ Iso-Holma
☐ Siikaniemi, Siikaranta	☐ Mustakorpi - Heinässuo
☐ Högbackan alue	☐ Takalan laavu
☐ Elohoivin - Saarilammen alue	
☐ Saarjärven - Takkulan alue (Vihdintien vieressä)	
☐ Valkialampi, Valkealampi, Pöksynhaara, Urja, Väärjärvi	
☐ muualla, missä? _____	

4. Missä päin vierailit tai suunnittelet vierailevasi tällä käynnillä? (merkitse tarvittaessa useampi kohta)

b. kansallispuiston lähistöllä (ks. kartta 1)

☐ Solvallon alue (sis. laskettelurinteen ja Karjakaivon ulkoilualueen)
☐ Pirttimäen ja Oittaaan ulkoilualueet
☐ Luukkaan ja Vaakkoin ulkoilualueet
☐ Salmen ulkoilualue
☐ muualla, missä? _____

5a. Millä kulkuneuvoilla matkustit kotoasi kansallispuistoon? (merkitse kaikki käyttämäsi kulkuneuvot)

1 ☐ henkilöauto	3 ☐ linja-auto
4 ☐ tilausbussi	5 ☐ juna
6 ☐ lentokone	7 ☐ moottoripyörä
8 ☐ polkupyörä	16 ☐ jalan
17 ☐ hiihtäen	18 ☐ taksi
2 ☐ henkilöauto ja asuntovaunu tai matkailuauto	
11 ☐ kanootti, kajakkia tai soutuvene	
99 ☐ muu, mikä? _____	

5b. Mitä yllä valitsemistasi kulkuneuvoista käytit viimeksi?
Merkitse numero -> _____

6. Minkälainen on seurueesi tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

olen yksin → siirry kysymykseen 8.

seurueen koko yhteensä _____ henkilöä
(vastaaja mukaan luettuna)

joista alle 15-vuotiaita? _____ henkilöä
alle 15-vuotiaiden syntymävuodet (jos kaikki lähes saman ikäisiä, ilmoita yleisin syntymävuosi) _____

liikuntaesteisiä? _____ henkilöä

7. Mistä seurueesi pääosin koostuu tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?
(valitse parhaiten kuvaava vaihtoehto)

oman perheen jäsenistä

muista sukulaisista

ystävistä

työtovereista

koululuokasta

päiväkotiryhmästä

opiskeluryhmästä

eläkeläisryhmästä

ohjelmopalveluyrityksen asiakkaista

kerhosta, yhdistyksestä tms.

jostakin muusta, mistä? _____

8. Mikä Sinulle oli tai on tärkeää tällä käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?
(vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
(5 = erittäin tärkeää, 4 = melko tärkeää, 3 = ei kumpaakaan, 2 = ei kovin tärkeää, 1 = ei lainkaan tärkeää)

	erittäin tärkeää	5	4	3	2	1	ei lainkaan tärkeää
luonnon kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maisemat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
mahdollisuus olla itsekseen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
henkinen hyvinvointi	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
poissa melusta ja saasteista	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
rentoutuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tutustuminen uusiin ihmisiin	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yhdessäolo oman seurueen kanssa	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
aikaisemmat muistot	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
alueeseen tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
luonnosta oppiminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
omien taitojen kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kuntoilu	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jännityksen kokeminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kulttuuriperintöön tutustuminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9a. Mitä pääasiassa teit tai aiot tehdä Nuuksion kansallispuistossa tällä käynnilläsi?
(merkitse tarvittaessa useampi vaihtoehto)

1 ☐ kävely	11 ☐ sienestys	21 ☐ murtomaahiihto
2 ☐ sauvakävely	12 ☐ kasviharrastus	30 ☐ retkiluistelu
3 ☐ lenkkeily	13 ☐ opetukseen liittyvä käynti	35 ☐ ratsastus
4 ☐ retkeily	14 ☐ käynti Haukkalammen luontotuvassa	60 ☐ uinti
5 ☐ luonnon tarkkailu	15 ☐ luontovalokuvaus	83 ☐ Nahkiaispolkuun tutustuminen
6 ☐ eväretkeily	16 ☐ partiretki	86 ☐ opastettu retki
7 ☐ pyöräily	17 ☐ leirikoulu	88 ☐ kulttuuriperintöön tutustuminen
8 ☐ kalastus	18 ☐ koiran kanssa ulkoilu	121 ☐ geokätköily tai lodjous
9 ☐ lintuharrastus	19 ☐ suunnistus	122 ☐ geologiaan tutustuminen
10 ☐ marjastus	20 ☐ telttailu tai muu leirytyminen maastossa	999 ☐ muu, mikä? _____

9b. Mikä valitsemasi vaihtoehto oli tai on mielestäsi kaikkein tärkein tällä käynnilläsi? numero → [_____]

10a. Mitä mieltä olet käyttämäsi palveluiden, rakenteiden ja ympäristön laadusta ja määrästä tämänkertaisella käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa?

Vastaa jokaiseen kohtaan ja arvioi tällä käynnillä käyttämäsi palvelun tai rakenteen **laatu**. Mikäli et ole käyttänyt palvelua tai rakennetta tällä käynnilläsi, jätä laadun arviointikohta tyhjäksi ja rastita vaihtoehto "en ole käyttänyt palvelua".
Palvelun tai rakenteen **määrän** voit arvioida aina.

Laadun arviointi asteikolla 5 = erittäin hyvä, 4 = melko hyvä, 3 = keskinkertainen, 2 = melko huono, 1 = erittäin huono
Määrän arviointi asteikolla 3 = liian suuri, 2 = sopiva, 1 = liian pieni, eos = en osaa sanoa

	käyttämäni palvelun, rakenteen tai ympäristön laatu						en ole käyttänyt	palveluiden tai rakenteiden nykyinen määrä					
	erittäin hyvä	5	4	3	2	1		erittäin huono	liian suuri	3	2	1	liian pieni
pysäköintipaikat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
lähialueen tiestö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien opastetaulut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latureitistö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polku- ja/tai latuviitoitukset	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tulentekopaikat ja laavut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
polttopuut tuvilla ja huolletuilla tulipaikoilla	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleisökäymälät alueella	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jätehuollon toteutus ja ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
erityistarpeiden huomioon ottaminen (reittien kuljettavuus, turvallisuus, opasteet yms.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
vuokra- tai varaustuvat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
opastupa Haukanpesän palvelut	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yritystajien tuottamat palvelut (esim. kahvilat ja ohjelmajpalvelut)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reittien ja rakenteiden turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen turvallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
yleinen siisteys	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
maiseman vaihtelevuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
jokin muu, mikä? _____	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

10b. Kuinka tyytyväinen olet kokonaisuudessaan kansallispuiston palveluiden ja rakenteiden määrään?
(5= erittäin tyytyväinen, 4=melko tyytyväinen, 3=ei kumpikaan, 2=melko tyytymätön, 1=erittäin tyytymätön)

5   4   3   2   1

erittäin tyytyväinen   erittäin tyytymätön

11. Täytyivätkö tähän käyntiisi Nuuksion kansallispuistossa liittyvät odotuksesi seuraavien asioiden suhteen?

(5 = erittäin hyvin, 4 = melko hyvin, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko huonosti, 1 = erittäin huonosti)

	erittäin hyvin	5	4	3	2	1	erittäin huonosti
luonnonympäristö	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
harrastusmahdollisuudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
reitit ja rakenteet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

12. Onko Nuuksion kansallispuisto tällä matkalla...

☐	matkasi ainoa tai tärkein kohde?
☐	yksi matkasi suunnitelluista kohteista? Muita kohteita ovat: _____
☐	ennalta suunnittematon kohde matkan varrella? Matkasi pääkohde/pääkohteet ovat: _____

13. Rahankäyttö

Oletko käyttänyt / tuletko käyttämään rahaa tähän matkaan liittyviin erilaisiin menoihin kansallispuistossa tai sen lähialueella (ks. kartta 2)?

kyllä (→ vastaa alla oleviin kysymyksiin)
 en (→ siirry kysymykseen 14)

Ilmoita rastiamalla, arvioitko tässä
 henkilökohtaiset kulusi sekä osuutesi seurueen yhteisistä kuluista **VAI**
 perheen tai seurueen kokonaiskulut.

Kyseessä on matkatoimiston tai muun matkanjärjestäjän järjestämä pakettimatka, jonka hinta on _____ €
 → Ilmoita tämän lisäksi alla **muut** kulusi kansallispuistossa ja sen alueella.

Ilmoita alla (kohdat A-G), paljonko tähän matkaan liittyviä kuluja sinulla on ollut ja arviolta tulee olemaan **kansallispuistossa ja sen lähialueella**.
 (Kirjaa riville 0 (nolla), jos sinulla ei ole kyseiseen kohtaan kuuluvia kuluja.)

A polttoaine- ja muut huoltamo-ostokset	_____ €
B paikallismatkojen kustannukset (esim. paikalliset bussi- tai taksimatkat)	_____ €
C ruoka- sekä muut vähittäiskauppaostokset	_____ €
D kahvila- ja ravintolaostokset	_____ €
E majoittuminen	_____ €
F ohjelma- ja virkistyspalvelut (esim. opastetut retket, pääsymaksut tilaisuuksiin ja näyttelyihin)	_____ €
G muut menot (esim. kalastus-, metsästys- tai kelkkailuluvat, varusteiden ja välineiden vuokrat)	_____ €

14a. Kuinka usein olet käynyt Nuuksion kansallispuistossa ennen tätä käyntiä?
 (vastaa kaikkiin soveltuviin kohtiin)

tämä on ensimmäinen kerta → siirry kysymykseen 14b
 viimeisen 12 kk:n aikana _____ kertaa
 milloin ensimmäisen kerran? vuonna _____
 milloin viimeksi? vuonna _____

14b. Millainen on tämänkertainen käyntisi Nuuksion kansallispuistossa?

omatoiminen retki merkittyjen reittien ulkopuolella
 pitkä (yli 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä
 lyhyt (alle 10 km) omatoiminen retki merkityillä reiteillä tai tutussa maastossa
 osallistun opastetulle retkelle
 muu, mikä? _____

15. Onko jokin seuraavista asioista häirinnyt Sinua tämänkertaisella käynnilläsi Nuuksion kansallispuistossa? (vastaa jokaiseen vaihtoehtoon)
 (5 = ei lainkaan, 4 = melko vähän, 3 = keskinkertaisesti, 2 = melko paljon, 1 = erittäin paljon)

	ei lainkaan	5	4	3	2	1	erittäin paljon
maaston kuluneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
maaston roskaantuneisuus		☐	☐	☐	☐	☐	
luonnonympäristön käsittely		☐	☐	☐	☐	☐	
liiallinen kävijämäärä		☐	☐	☐	☐	☐	
muiden kävijöiden käyttäytyminen		☐	☐	☐	☐	☐	
jokin muu, mikä? _____		☐	☐	☐	☐	☐	

16. Pysyvän asuinpaikkasi postinnumero ja asuinkuntasi?
 [_____] _____

17. Sukupuoli?
 mies nainen

18. Syntymävuosi?
 [_____]

19. Ammatillinen koulutus? (merkitse korkein taso)

ammattikoulu
 opistotasoinen tutkinto
 alempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ylempi yliopisto- tai korkeakoulututkinto
 ei ammatillista tutkintoa

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!

Mikäli haluat esittää muita ajatuksiasi, niin kirjoita niitä tähän.

LIITE 2

Liite 2. Nuuksion kansallispuiston kävijätutkimuksen 2009-2010 otantakehikko

Paikka	Kohderyhmä	Arvioitu kävijämäärä tutkimusjakson aikana	Havaintoja (tavoite)	Keruu-päiviä
Kattila	Kaikki kävijät	35 000	80	8
Haukkalampi	Kaikki kävijät	83 000	330	33
Itäiset alueet	Kaikki kävijät	5 000	30	3
Myllypuro (Salmentie)	Kaikki kävijät	7 000	30	3
Elohovi (P-puomi)	Kaikki kävijät	7 000	30	3
Mustakorventie (P)	Kaikki kävijät	5 000	30	3
Siikaniemi (P)	Kaikki kävijät	10 000	30	3
Högbacka	ratsastajat	500	10	ei erillisiä päiviä
Yhteensä		152 500	570	56

LIITE 3

Liite 3. Aineiston keruuajataulu (toteutunut)

huhti-toukokuu 2009

päivä	ke 15.4.	la 18.4.	pe 24.4.	su 26.4.	ke 6.5.	to 7.5.	pe 15.5
paikka	Haukka	Kattila	Mylly	Haukka	Haukka	Mylly	Siika
kello	ap	ip	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	6	40	2	17	9	0	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							79

touko-kesäkuu 2009

päivä	la 16.5	su 17.5	ma 18.5.	to 28.5.	pe 12.6.	ti 16.6.	ke 17.6.
paikka	Itä	Haukka	Haukka	Kattila	Haukka	Kattila	Haukka
kello		ip	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	21	27	9	5	10	6	7
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							85

kesä- heinäkuu 2009

päivä	to 25.6.	ti 30.6.	pe 3.7.	la 11.7.	su 19.7.	ma 20.7.	la 25.7.
paikka	Haukka	Elo	Haukka	Haukka	Kattila	Haukka	Itä
kello	ip	ap	ap	ip	ap	ip	
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	16	7	12	25	17	10	2
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							89

heinä-elokuu 2009

päivä	su 26.7.	ke 29.7.	ti 4.8.	pe 7.8.	la 8.8.	ma 10.8.	pe 14.8.
paikka	Musta	Haukka	Musta	Haukka	Itä	Kattila	Haukka
kello	ap	ip	ip	ap		ip	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	10	16	2	16	12	1 + 1 Högbacka = 2	8
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							66

elo-syyskuu 2009

päivä	ma 17.8.	su 30.8.	ke 2.9.	to 3.9.	su 6.9.	la 12.9.	to 17.9.
paikka	Haukka	Haukka	Haukka	Kattila	Mylly	Haukka	Haukka
kello	ap	ip	ap	ip	ap	ip	ip
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	8	14	7	7+3kpl Högbacka = 10	0+2kpl Högbacka = 2	20+3kpl Högbacka =23	10
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							74

syys-lokakuu 2009

päivä	la 19.9.	pe 25.9.	ma 28.9.	to 8.10.	su 11.10.	la 17.10.	su 25.10.
paikka	Haukka	Elo	Siika	Haukka	Kattila	Haukka	Elo
kello	ap	ap	ip	ap	ip	ap	ap
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	16+1kpl Högbacca = 17	2	0	9	39	35	6
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							108

lokakuu 2009 - tammikuu 2010

päivä	su 8.11.	ti 24.11.	ti 8.12.	la 19.12.	pe 8.1.	su 24.1.	la 30.1.
paikka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka	Haukka
kello	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15
tavoite	10	10	10	10	10	10	10
toteuma	7	1	3	3	3	11	5
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							33

tammi-maaliskuu 2010

päivä	pe 19.2.	ti 23.2.	la 27.2.	ti 16.3.	su 21.3.	to 25.3.	
paikka	Haukka	Haukka	Musta	Haukka	Haukka	Haukka	
kello	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	10-15	
tavoite	10	10	10	10	10	10	
toteuma	1	1	1	3	16	3	
<i>lomakkeet yhteensä, kpl</i>							25

LIITE 4

Liite 4. Vastaajien ilmoittamat matkan muut kohteet

Muita kohteita	kpl
Arkkitehtuuri	2
Arkkitehtuuriset nähtävyydet	1
Brobackan ratsastuskeskus	1
Hanko	1
Hanko, Naantali, Tampere	1
Helsingin keskusta	2
Helsinki	6
Helsinki, museot	1
Helsinki, Savonlinna	1
Helsinki, Turku, Lahti	1
Hotelli Lepolampi	6
Hvirkkäs	2
Ikea	3
Ikea, Iittala	1
Jokin lounaspaikka	1
Kansallispuiston lähialueet	1
Karjakaivon ulkoilualue	1
Karjala, saaristo, Turku, Patvinsuo, Oulanka, Syöte	1
Kartanokylpylä Kaisankoti	4
Kattilajärvi	1
Kauppatori, Porvoo, Pohjanmaa	1
Lohja, Hanko, Naantali	1
Luukki	1
Luukki, Salmi	1
Muita lintupaikkoja	1
Muut kansallispuistot Suomessa	2
Mökki	1
Patvinsuo, Oulanka, Syöte	1
Pyyslammen ympäristö	1
Reitti 2000	6
Salmi	1
Siikaranta	1
Toinen perhostutkimuslinja Espoossa	1
Turku, Porvoo, Savonlinna	1
Urja	1
Viro, Latvia, Helsinki	1
Yhteensä	60

Matkan pääkohde tai pääkohteet	kpl
Helsinki	5
lomalla eteläisessä suomessa	1
pyörälenkki	1
saaristo	1
Tervalampi, Otalampi, Salmi	1
Veikkola	1
Yhteensä	10

Liite 5. Vapaamuotoinen palaute aihepiireittäin

Luokka	Laatu	Vapaamuotoinen palaute
ei määritelty	ei määritelty	Moi kaikki!
ei määritelty	ei määritelty	kiitos!
Lvk– Retkeily - Polttopuuhuolto	valitus	Iso-Holman sahapukki rikki
Lvk– Retkeily - Jätehuolto	kehittämisehdotus	Roskiksia haukkalammen ympäristöön.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Toivoisin ratsastajille enemmän reittejä kansallispuistoon
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Ratsastusreittejä (pidempiin ja lyhyempiin vaelluksiin) voisi olla enemmän, samoin maastovaelluksia järjestäviä talleja. Vaellustalleja voisi myös markkinoida enemmän, sillä pääkaupunkiseudulla on paljon hevosharrastajia.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Reitit muuten ok, mutta Haukkalammelta polun alkupään portaat rikki paikoin. Reitillä pari katkennutta koivua roikkui juuri polun yläpuolella. Oranssin reitin kyltitys hyvä paitsi Takalan jälkeen kohti Salmea kyltit "hävisivät"
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Reitti 2000 on mainio pyöräilyyn. Voisi järjestää Reitti 2000 MiB-tapahtuman, ei kilpailu, mallia voisi ottaa kolin ahman hiihdosta!
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Toivoisin lapsiperheiden huomioimista reittien suunnittelussa. Lisäksi tukikaiden jyrkkään nousuun lasten korkeudelle mm. Haukkalammelle mennessä ja sorastusta tms, jossa rattaat kulkee paremmin.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Reittien opastuksiin reitin pituus ja vaikeustaso. Liikuntaesteisille ja vanhuksille tarkoitetut reitit puuttuu.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Reittien pituudet ja vaikeustasot voisi merkitä kuten esim. Yosemitein kansallispuistossa Kaliforniassa.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	lastenvaunujen kanssa olisi mukava päästä pidemmäkkään reitille, mutta hyvä näinkin.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Rengasreittien varrella olevat opastetaulut, joissa näkyisi kuljettu / jäljellä oleva matka, olisi mukava lisä.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Rengasreittien varrella olevat opastetaulut, joissa näkyisi kuljettu / jäljellä oleva matka, olisi mukava lisä.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Lisää merkittyjä reittejä voisi olla.
Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdotus	Lisää merkittyjä reittejä.

Lvk– Retkeily - Reitit	kehittämisehdo- tus	Reittien rakentamisessa ja kunnostamisessa olisi varottava ylläpidon rakentamista. Suurin osa alueesta pitäisi jäädä tyhjäksi sellaisista poluista, joilla voi ajaa autolla. Joillain poluilla voisi kyllä suositella sorastusta niissä kohdissa, joissa maasto on jo kulunut syväälle uralle, mutta polkuja ei tarvitsisi levittää teiksi.
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	"Polut" ovat kuin autoteitä. Pienemmätkin riittäisivät.
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	Hiekkatie Haukkalammelle liian kapea.
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	pitkospuiden rakentaminen kestää ikuisuuden (Klassarin kierros)
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	Oli vaikea löytää pyöräilyreittiä Helsingistä puistoon. Ei opasteita, ei pyöräteitä, puolet matkasta jouduin ajamaan pääteitä autojen keskellä, mikä oli melko vaarallista.
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	pitkospuut joissain paikoissa uusimisen tarpeessa
Lvk– Retkeily - Reitit	valitus	Haukkankierroksella olevan sora järkyttävän suurikokoista. Ymmärrän, että maapohja kuuluu lisääntyneiden kävijämäärien takia, mutta soran laatuun kiinnitettävä huomiota, nyt erittäin epämukava kävellä. Ja mitä ihmettä kaiteet tekee pitkospuilla?
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdo- tus	opastetauluissa voisi olla neuvoja nuorisolle, ettei kommunikoida huutamalla...
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdo- tus	Älä melua-tekstit opastetauluihin, lasten meluaminen häiritsee.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehittämisehdo- tus	Toivoisimme enemmän karttoja reiteille ja roskiksia nuotiopaikoille.
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Valkialammelta ei ollut viittaa Kolperiin ja Holma-Saarijärvelle
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Polkujen risteyksien opasteet usein epäselvät (usein johtuen rengasreittien kahdensuuntaisista opasteista). Kaikissa polkujen risteyksissä (ainakin tärkeimmissä) tulisi olla reittikartta, jossa merkitty ko. kohta!
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	valitus	Bussiyhteys Helsingistä ei ole kovin hyvä ja eksyimme keltaisen ja ruskean reitin välillä (opasteet olivat hämäävät).
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	tiedustelu	Miksi reittien opasteneiliöt on NAULATTU puihin?
Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	kehu	opasteet todella hyvät

Lvk– Retkeily - Maasto-opasteet ja viitat	ei määritelty	Julkiset liikenneyhteydet toimivat, mutta silti niitä tulisi kehittää. Haukkalammen läheisellä bussipysäkillä olisi hyvä olla opastus ennen kaikkea ulkomaalaisia varten. Infratruktuuria ei tarvita lisää, alueen metsäinen luonne tärkeämpää.
Lvk– Retkeily - Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Korpinkierroksen varrella voisi olla useampia tulentekopaikkoja.
Lvk– Retkeily - Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Huom. pitkospuiden huono kunto paikoin, roskispisteitä lisää.
Lvk– Retkeily - Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Julkisen liikenteen yhteydet huonot ja netissä ei kerrota mitkä reitit sopii lastenvaunuilla kuljettaviksi. Huussiin voisi lisätä puulevyn, jonka päällä vaipanvaihto onnistuu.
Lvk– Retkeily - Muut palvelurakenteet	kehittämisehdotus	Lisää grilli- ja piknikpaikkoja, kiitos!
Lvk– Retkeily - Muut palvelurakenteet	valitus	Käymälöiden siisteydessä parannettavaa, hajuhaitat!
Lvk– Retkeily - Metsästys ja kalastus	kehittämisehdotus	kalakannat hyvin pieniä, voisi istuttaa järviin.
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	muu	Hyvä retki, hyvä ilma!
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehittämisehdotus	haukanpesän myyntituotteisiin voisi lisätä retkikeittimen polttoaineen (itseltä unohtui kotiin).
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Erittäin mukava vapaa-ajanviettopaikka tämä Nuuksio on, mutta joidenkin ihmisten käyttäytyminen hieman häiritsi.
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	on hienoa, että tällaisia paikkoja ylläpidetään retkeilymahdollisuudet ovat mahtavat! Kiitoksia!
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Onneksi on tällainen paikka Helsingin lähellä!
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihanan metsäisiä paikka!
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Ihana paikka!
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Nuuksio saa hyvän arvosanan luonotretki-kohteena, palvelee juuri tällaisena hyvin.
Lvk– Retkeily - Muu luonnon virkistyskäyttö	kehu	Pääpiirteittäin mukava retki!

Lvk– Retkeily - Muu luonnon vir- kistyskäyttö	ei määritelty	Ulkomaalaisena puistoon oli vaikea löytää autolla. Puisto on upea!
Lvk–Aspa- Luontoneuvonta	kehittämisehdo- tus	Opastuvassa voisi myydä luontokirjoja.
Lvk– Aspa - Luontoon.fi	valitus	netissä ei kerrota mitkä reitit sopii lasten- vaunuilla kuljettaviksi.
Lvk–Käytön kes- tävyys	muu	kävijöiden käyttäytyminen heikentynyt vuo- sien varrella. Mm. kerran Sarvilammelle lenkin ajaksi jätetty reppu anastettiin ja toi- sen kerran perheseurueet kaivoivat kiviä ja puita maasta ja heittelivät niitä lampeen jyr- känneeltä jälkikasvun katsoessa ja auttaes- sa.
Lvk–Käytön kes- tävyys	kehittämisehdo- tus	Otettava jatkossa huomioon maaston kova kuluminen ja huolehdittava luontoarvojen säilymisestä.
Lvk–Käytön kes- tävyys	valitus	Liikaa mainontaa ko. kohteesta, turistirysä. Kun kävijämäärä kasvaa, luonnonrauha rik- koontuu. Paikka ei ole enää entisensä. Pää- asia näyttää olevan makkaran paisto ja lyhyt kävelymatka sinne.
Lvk– Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdo- tus	kansallispuistossa voisi olla kioskitoimintaa kesän aikana
Lvk– Matkailuyritysten toiminta	kehittämisehdo- tus	Ruoka/lounaspaikka olisi hyvä.
Lvk– Matkailuyritysten toiminta	valitus	Valklammen kämpällä erittäin koväänistä porukkaa saunomassa!
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	muu	Säilyttää luonto nykyisellään!
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	kehittämisehdo- tus	Kattila leirintäalueeksi!
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	kehittämisehdo- tus	Voisi olla enemmän luonnontilassa.
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	valitus	Kattilassa nykyään liikaa erilaisia tilaisuuksia ja esim. rantasauna jatkuvasti varattu. Luonnonrauha kadonnut ihmismassojen myötä. Pyörätie puuttuu, nykyinen autotie on mutkainen ja kapea ja siten vaarallinen.
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	kehu	Nuukio on hieno ulkoilu- ja virkistysympä- ristö, jok pitää pitää jatkossakinj avoinna kaikille.
H–Alueiden hal- linta ja suunnittelu	kehu	Kiitos mahdollisuudesta päästä näin upeaan maastoon, saamme olla ylpeitä maailman- laajuisestikin arvokkaasta luontokohteesta näin lähellä pääkaupunkiseutua!
Ls–Lajien ja luon- totyyppien hoito	valitus	"Ennallistaminen" kaatamalla puita kaivinko- neella lahoppuiksi on kärjetöntä vandalismia. Luonto itse hoitaa asian paremmin ja ilmai- seksi (valikoiden kaatamalla huonot puut).

Turvallisuuteen liittyvä kehittämisidea	tiedustelu	Takatalvi oli liukastuttanut Haukkalammen isolle parkkipaikalle nousevan mäen todella liukkaaksi ja useampi autoilija oli todella pulassa siinä. Voisiko asialle tehdä jotain?
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	muu	Julkinen liikenne paremmaksi!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Käyttäisimme julkista liikennettä, jos busseja kulkisi useammin.
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Julkinen liikenne tänne toimii. Silti kehittäkää sitä paremmaksi mielummin kuin autopalveluita (parkkipaikat jne). Itse pidän luonnonmukaisuudesta enkä kaipaa tänne lisää infrastruktuuria tai palveluita, päinvastoin!
Joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvä idea	kehittämisehdotus	Toivoisin parannusta bussiyhteyksiin. Enemmän busseja myös muualta Espoosta Nuuksioon.